

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Pvinct. IV. De effectibus interdicti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

de sententia excommunicat. in 6. Et notavit plures referens Sayrus lib. 5. obscur. cap. 11. à num. 23. Vt verò licite feratur, debet ferri in scriptis, & ibi exprimi causa ob quam ferretur, & exemplar tradi parti intra mensem si petierit, alioquin interdicens ab ingressu Ecclesie per mensem erit ipso iure suspensus. Quæ autem monito requiratur, & quando appellatio suspendat executionem censuræ, sufficienter dictum est disp. 1. cap. 2. huius tract.

PUNCTUM IV.

De effectibus Interdicti.

Censuræ Interdicti quatuor effectus enumerant Doctores 1. Priuatio actiua, & passiuæ sacramentorum. 2. Priuatio actiua diuinorum officiorum. 3. Priuatio actiua, & passiuæ Ecclesiasticæ sepulture. 4. Priuatio ab ingressu Ecclesie. Hi effectus non sunt annexi culibet Interdicto, sed pro voluntate imponentis plures, vel pauciores effectus comprehendere Interdictum potest. Equidem si Interdictum absolute feratur, omnes præfatos effectus comprehendit, quia ex se omnes illos habet, & non est aliqua ratio cur potius vnum quam alium respiciat effectum. At si ex voluntate imponentis Interdictum restrictionem accipiat, cum tantum effectum comprehendat, quem interdicens voluerit. Argum. cap. non est vobis de sponsalib. Et tradit Syluest. verbo Interdictum 3. q. 7. Nauarr. cap. 27. num. 83; Henric. lib. 1. 3. cap. 2. num. 3. & cap. 43. numero 2. & capite 51. num. 4. Sayrus lib. 5. obscuri, cap. 11. num. 28. Auila 5. par. disp. 4. in princ. Bonac. tom. 1. disp. 5. part. 3. initio.

§. I.

De primo effectu Interdicti, qui est priuatio actiua, & passiuæ Sacramentorum.

- 1 Ex vi interdicti administratio, & receptio Sacramentorum prohibita est.
- 2 Excipitur baptisimus paruulorum.
- 3 Hæc administratio potest, & debet esse solemnitas.
- 4 Nec refert an Interdictum sit locale generale, an speciale.
- 5 Persona generaliter interdicta hoc sacramentum ministrare potest, specialiter vero in casu necessitatis.
- 6 Quod dictum est de Baptismo, dicendum est de Sacramento Confirmationis.
- 7 Persona generaliter interdicta hoc Sacramentum recipere, & ministrare potest, sed specialiter.
- 8 Sacramentum Penitentia omnibus conceditur duplici conditione apposita.
- 9 Eucharistia Sacramentum tempore Interdicti localis, & personalis generalis potest, & debet ministrari iis qui sunt constituti in probabili mortis periculo.
- 10 Qualiter hoc vitium ministrandum sit.
- 11 Extra periculum mortis nec licitum est ministrare Eucharistiam, nec illam recipere in loco interdicto, nec à personis generaliter interdictis.
- 12 Negat communis sententia in quatuor festiuitatibus contentis in cap. alma mater de sentent. excommunicat. lib. 6. posse Eucharistiam recipi, & ministrari.
- 13 Verius est oppositum.
- 14 Quibus ex privilegio competit Missa sacrificio assistere tempore Interdicti, negat communis sententia posse Eucharistiam recipere.
- 15 Satis probabile est oppositum.
- 16 Sacramentum extreme Vnctionis in nullo Interdicto locali, vel personali ministrari licet potest.
- 17 Item nec clericis tempore Interdicti concessum est Sacramentum ministrare, vel recipere.
- 18 In illis festiuitatibus in quibus conceditur fidelibus diuinorum participatio, non censetur concessa extrema Vnctio.
- 19 Religiosi mendicantes, & qui horum priuilegiis communicant, ministrare, & recipere hoc Sacramentum tempore Interdicti possunt.
- 20 Similiter nullum aliud sacramentum recipere possit, poterit illi extrema Vnctio ministrari.
- 21 Sacramentum Ordinis in loco interdicto, vel personis specialiter interdictis nullo modo conferri potest. Bene tamen generaliter interdictis in loco non interdicto.
- 22 Sabbato sancto in loco interdicto conferri Ordines non possunt.
- 23 In casu necessitatis alienius prouisionis bene possit Sacramentum Ordinis ministrari.
- 24 Sacramentum Matrimonij negant plures in loco interdicto, vel personis generaliter interdictis administrari, vel recipi posse.

- 25 Oppositum verius censeo.
- 26 Satis fundamentum contrario.
- 27 Specialiter interdicti à Matrimonio contrahendo remouentur.
- 28 Tempore Interdicti benedictiones nuptiales conferri non possunt.
- 29 In illis quatuor festiuitatibus licita est nuptiarum solemnitas, & publica benedictio.
- 30 Qualiter hæc benedictio prestari possit, si coniuges interdicti existant.

Constat administrationem, & receptionem Sacramentorum prohibitam esse, exceptis casibus in iure expressis. Vt deciditur cap. responsio, de sentent. excommunicat. & cap. si sententia eodem tit. in 6. Et tradunt Doctores referendi. Videndum ergo est quæ Sacramenta ab hac prohibitione excipiuntur.

Primo excipitur Baptisimus paruulorum, qui tempore cuiuscunque Interdicti concedendus est ob eius necessitatem. Vt habetur cap. non est vobis, de sponsalib. Cap. quod in re de penitent. & remissionib. Et ibi Glossa, & Doctores. Postmodum hæc concessio extensa fuit ad Baptisimum cuiuscunque adulti siue sani, siue infirmi ex Textu expresso in cap. quoniam de sentent. excommunicat. in 6. Nam esto sola constitutio quæ votum Baptismi non recepti includit, saluari adulus potest, cum per ipsum non fiat illius receptio, at quia difficile hæc contritio haberi potest, noluit Ecclesia quæ pia mater est, hoc beneficium hominibus denegare.

Hæc administratio potest, & debet esse solemnitas in Ecclesia interueniente cathedra, patris, aliusque Ecclesie ritibus consuets, quia hæc accessoria sunt Baptismo, quod est permittum. Neque enim censendus est permiti Baptisimus aliter fieri, quam de iure faciendus præsentitur: licet ex communi notant Nauarr. c. 27. num. 177. Henric. lib. 1. c. 45. n. 1. & c. 53. n. 4. Sayr. lib. 5. thesauri c. 7. n. 3. Suar. disp. 33. sect. 1. a. n. 2. Auila 5. p. disp. 4. sect. 1. dub. 4. conclus. 1. Bonac. 1. disp. 5. p. 3. n. 2. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1. & alij passim. Quod aded verum est, ut si foris non sit benedictus, poterit benedici; nam esto ad solemnitate Baptismi requiratur aquam tantum esse benedictam; quia tamen consuetum est fontis benedictionem pro baptismo ministrando præmitti; ea de causa hæc benedictio licet, ut cum debita solemnitate hoc sacramentum ministratur. Sicuti aduertit Suar. disp. 33. sect. 1. n. 2. Alter. de interdicto, disp. 4. cap. 1. & 2. Bonac. disp. 4. p. 3. §. 1. num. 2.

Neque refert an sit Interdictum locale generale, an speciale. Quocunque enim Interdicto existente siue generali siue speciali Baptisimus apertis ianuis, & consueta solemnitate ministrandus est, ac si Ecclesia illa interdicta non esset. Nam esto in cap. responsio de sentent. excommunicat. & cap. non est vobis, de sponsalib. sermo sit de Interdicto generali. At in cap. quoniam de sentent. excommunicat. in 6. absolute dicitur tempore Interdicti licitam esse huius sacramenti administrationem, neque ibi distinguitur de Interdicto locali generali, vel speciali, neque distinguendum est: vti ex communi docet Henric. cap. 45. numero 3. Suar. disputat. 33. sect. 1. numero 3. Coninch. disputat. 17. dub. 2. num. 40. Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 4. Bonacina disputat. 5. p. 3. §. 3. numero 3. & alij plures apud ipsos.

Sed an persona interdicta possit hoc Sacramentum solemniter ministrare; Constans est sententia posse si generaliter interdicta sit, quia generale personale Interdictum arctius non ligat quam generale loci, quo non obstante permittitur Baptismi ministratio. Atque ita pro certo supponit Filliuc. tract. 18. cap. 2. num. 33. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 1. num. 5. Personam verò specialiter interdictam in casu necessitatis, atque aded priuatim baptizare posse omnes Doctores docent. Sed an seclusa necessitate solemniter id fieri possit? difficultate non caret, eo quod sicut non obstante Interdicto speciali locali, potest in eo loco ministrari hoc sacramentum, sic videtur ministrari posse à persona specialiter interdicta eius Interdicto non obstante, quia hæc concessio non ob ministrum, sed ob baptizandum facta est.

Cæterum longè verius est id permittendum non esse, quia his personis sicut & excommunicatis nullus est fauor concessus, qui necessarius foret, si seclusa necessitate Baptizandi Sacramentum ministrare possent. Sicuti tradit Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 7. n. 6. Suar. disp. 33. sect. 1. n. 8. Filliuc. tr. 18. c. 2. n. 37. Alter. de interdicto disp. 4. c. 1. circa finem, & c. 2. sub finem. Bonac. 1. disp. 5. p. 3. §. 1. n. 5.

Quod dictum est de Baptismo, dicendum est de Sacramento Confirmationis, nam esto non sit Sacramentum necessitatis, est tamen Baptismo accessorium; & illius quasi complementum, ideoque concessio Baptismo hoc censetur concessum non vtique, sed cum omni sua solemnitate, apertis ianuis sicut si Interdictum non esset. Argum. leg. si quando. Cod. de inofficio testam. quia vno concessio conceduntur ea eum quibus præstari solet. Et sumitur ex cap. quoniam de sentent.

excommunicat. in 6. vti notarunt Syluest. verb. interdictum, s. 9.7. Nauar. cap. 27. num. 178. Couarru. 2. p. s. 2. num. 7. Henric. lib. 1. 3. cap. 4. 5. Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 7. Auila 5. p. de censur. disp. 5. sect. 1. dub. 4. conclus. 3. Sayrus lib. 5. c. 7. num. 6. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 1. n. 4. Barbof. alleg. 31. num. 2. 3. Additur præterea in prædicto cap. quouiam, posse chrisma confici in loco etiam specialiter interdicto, quia est necessarium Confirmationi, & concessa Confirmatione concedi debent quæ ad illam conficiendam necessaria sunt. leg. ad rem. & leg. ad legatum ff. de procurator. & defensorib. Et licet communis sententia quàm docuit Couarru. Henric. Bonac. & alij doceat hoc chrisma conficiendum esse seruata moderatione cap. alma mater. At August. Barbofa 2. p. de potest. Episcop. alleg. 31. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1. non improbabiler censent id necessarium non esse, tamen expediens sit, quia textus in cap. alma non fuit expeditus ad ampliandam Interdicti prohibitionem, & abrogandos casus, in quibus Interdicti prohibitio locum iure antiquo non habebat, sed expeditus fuit ad temperandum rigorem illis in casibus in quibus prohibitio Interdicti vim habebat. Cum autem iure antiquo ministratio Confirmationis, & confectio chrismatis abque vlla moderatione cap. alma mater permilla fuerit, nullatenus censeri id debet sublatum ex textu in cap. alma mater. Præterquam quòd huiusmodi textus moderationem apponit in sacrificio Missæ, & sacrificiis diuinis quæ singulis diebus dicuntur: at confectio chrismatis sub his officiis diuinis quotidie dicendis non continetur; partim quia non dicitur, sed conficitur, partim quia non singulis diebus, sed singulis annis peragitur.

7 Quoad personam interdictam si generaliter dicta sit, nec prohibetur hoc Sacramentum Confirmationis recipere, nec ministrare, quia non est in culpa. At si sit specialiter interdicta, sicuti est qui causam interdicto dedit, nequaquam hoc Sacramentum recipere licet potest, nisi prius satisfactioem exhibuerit, aut si eam præstare non possit cautionem pignoratitiam, fideiussoriam, vel saltem iuratoriã præstiterit. Argum. cap. alma mater, vbi à sacramento Pœnitentiæ hi interdicti excluduntur, ea conditione non apposita. Ergo à fortiori excludi debent à Sacramento Confirmationis, vt notarunt Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 9. Alterius de interdicto, disp. 4. cap. 2. dub. 2. Filliuc. tract. 18. cap. 2. nu. 35. Bonac. 1. disp. 5. p. 3. §. 1. num. 4. Quinimo hic specialiter interdictus nec licet potest hoc sacramentum ministrare, sed habendus est ac si esset excommunicatus. Nam in cap. si sententia de sentent. excommunicat. lib. 6. & cap. Clerici, & cap. latroes de Clerico excommunic. ministrante, tam excommunicati quàm interdicti prohibentur administrare diuina: à qua generali prohibitione non excipiuntur specialiter interdicti. Sicuti docuerunt Suar. num. 12. Filliuc. n. 35. Bonac. num. 6.

8 De sacramento Pœnitentiæ dicendum est, etsi iure antiquo solis moribundis & peregrinis concessum fuerit, Cap. quod in te pœnitent. & remiss. at iure nouo omnibus conceditur duplici conditione apposita in cap. alma mater de sentent. excommunicat. lib. 6. Prima conditio est ne recipiens sacramentum Pœnitentiæ excommunicatus sit non qualibet excommunicatione: sed excommunicatione incurfa, eo quòd pertinaciter Interdicto causam dederit, vt placet Syluestro verb. interdictum s. num. 9. Armilla eodem, num. 45, quia cum Pontifex in d. cap. alma, statuat modum in Interdicto seruandum, verissime est non de alio excommunicato, quàm ob causam Interdicti locutum esse. Quod si de quolibet excommunicato censetur locutus, intelligi debet exceptio ne possit excommunicatus Pœnitentiæ Sacramentum recipere absolute solempni ab excommunicatione accepta, bene tamen absolute priuatiuim suscepta, quàm quilibet Sacerdos non impeditus præstare poterit extra mortis articulum, si reueruata non sit; secus si fuerit reueruata, aut imposita ob eandem causam Interdicti. Vt docuerunt Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 15. Auila 5. p. disp. 4. sect. 1. dub. 3. conclus. 4. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. numero 1. Filliuc. tract. 18. cap. 2. num. 37. Secunda conditio, ne absoluentis causam culpabilem Interdicto dederit: nam eo casu prius satisfactioem condignam exhibere, vel de satisfaciendo idoneam cautionem scilicet pignoratitiam vel fideiussoriam præstare quòd si neutrum possit, iurare debet se cum primùm possit satisfacturum. Vti cauetur in dicto cap. alma mater, & notarunt Suar. Auila, Filliuc. Coninch. Bonac. loc. alleg. Quod dictum est de receptione huius Sacramenti, dicendum est de eius administratione: posse inquam administrari in loco interdicto, & à persona generaliter interdicta. Secus verbò à persona quæ specialiter interdicta sit, quia huic qualibet Sacramentorum ministratio extra causam necessitatis prohibetur. Sicuti docuit Suar. dicta sect. 1. num. 20. Coninch. dub. 2. n. 46. Filliuc. tract. 18. c. 2. num. 8. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 2. An verbò administratio Pœnitentiæ ab interdicto denunciato facta, valida sit; merito dubitatur Suar. eo quòd Interdictum non iurisdictione, sed diuiniuriam vti priuati, ideòque probabilis censeo ex vi huius censure non reddi dictam administrationem inuolidam. Sicuti indicauit Filliucius dicto nu-

mero 38. & tradit expressè Bonacina 1. disputat. 5. pun. 3. §. 3. num. 2.

Quoad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum attinget, dicendum est tempore Interdicti localis, & personalis generalis posse, & debere administrari his qui funt constituti in probabili mortis periculo, vel ob infirmitatem vel ob aliam causam extrinsecam, qualis est nauigatio diurna, præliatio, partus difficilis, condemnatio ad mortem, dummodò causam Interdicti non dederint, nec fuerint aliunde specialiter interdicti: colligitur ex cap. quod in te, de pœnitent. & remiss. & cap. permissum de sentent. excommunicat. Interdicto autem specialiter ministrari poterit, si prius satisfactioem condignam exhibuerit, aut de satisfaciendo cautionem pignoratitiam vel fideiussoriam præstiterit, vel si neutrum possit, iuret se cum primùm possit satisfacturum iuxta textum in cap. alma mater, de sentent. excommunicat. lib. 6. vti ex communi omnium sententia docet Sayrus lib. 5. c. 7. n. 20. Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 24. Coninch. disp. 7. dub. 2. n. 41. Filliuc. tract. 18. cap. 2. num. 39. Alterius de interdicto, disputat. 4. cap. 4. Bonac. 1. disp. 5. p. 3. §. 2. num. 11. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 2.

Debet autem hoc viaticum solita solemnitate, & honore deferri clericis aliiq; secularibus comitantibus, candelis accensis, & cymbalis pulsatis: sicuti colligitur ex cap. sicut de celebrat. missar. Et aduertunt Nauar. cap. 27. n. 179. Couarru. c. alma mater. 2. p. §. 2. n. 7. Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 26. & seq. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 2. num. 1. Suar. Coninch. Laym. Auila. Aletius locus allegatus; quia quoties in iure aliquid permittitur, censendum est permitti prout consuetudine fieri, receptum est. Nequit tamen sacerdos Eucharistiã deferens horas Canonicas, aliudue officium diuinum recitare, bene tamen aliquos psalmos, & orationes non per modum officij diuini, sed per modum diuine laudis in tanta Sacramenti honore, & comitantium deuotionem, vt bene aduertunt Sayrus, & Bonac. supra. Delato Sacramentum, licitum est sacerdoti populo ostendere adorandum, illiq; cum ipso benedicere; quia per interdictum non prohibetur Eucharistiæ vltus, ostensio, & adoratio nisi in Missæ sacrificio, vt bene Suar. disputat. 3. sect. 1. num. 27. Sayrus c. 7. n. 28. Item poterit concedere solitas indulgentias, quia illarum concessio præter quam quod ex consuetudine delationi viatici accessoria sit, non est officium diuinum, sed actus iurisdictionis, qui per Interdictum non prohibetur, Sicuti notarunt Henric. lib. 1. 3. cap. 4. 5. num. 2. Vgolin. tab. 1. c. 7. §. 5. Sayrus lib. 5. c. 7. n. 26. Bonac. d. disp. 5. p. 3. §. 2. n. 1. & alij. Adde hæc omnia fieri posse coram interdictis, vt docuit Nauar. cap. 27. numero 179. Henric. cap. 4. 5. n. 2. Auila 5. p. de casur. disputat. 4. sect. 2. dub. 5. conclus. 4. Sayr. cap. 7. numero 28. in fine.

Extra periculum mortis conuenient omnes neque licitum esse administrare sanctissimum Eucharistiã, neque illam recipere in loco interdicto, neque à personis generaliter interdictis, etiam innocentes sint, quia iure antiquo hæc administratio, & receptio prohibita est. Cap. quod in te de pœnitent. & remissionib. & iure nouo concessa non est præter Missæ sacrificij celebrationem. Cap. alma mater de sentent. excommunicat. lib. 6.

Hinc oritur ratio dubitandi pro quatuor festiuitatibus anni, Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis B. Virginis, in quibus in cap. alma concessum est omnibus fidelibus, vt tempore Interdicti localis, vel personalis diuina participare possint, dummodò causam Interdicti non dederint, aut aliàs sint personaliter interdicti, an inquam illis temporibus sumere Eucharistiã, illisque ministrari permissum sit. Negat communis sententia in dicto cap. alma mater, vbi Couarru. 2. p. §. 5. num. 5. Nauar. cap. 27. num. 79. Henric. lib. 1. 3. cap. 4. 5. num. 2. Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 25. Galp. Hurtado diffenti. 7. num. 26. Auila 5. p. disp. 4. sect. 1. dub. 5. conclus. 3. Bonac. disputat. 5. pun. 3. §. 2. num. 12. & alij apud ipsos. Docentur quia in prædictis festiuitatibus solùm permittuntur celebrari diuina officia, & à fidelibus participari, ac si nullum esset Interdictum. At Sacramentorum receptio, & administratio directæ est à diuinis officiis, vt constat ex cap. si sentent. excommunicat. in 6. & cap. Episcoporum de Priuileg. eodem lib. Ergo ex concessione diuinorum officiorum illa receptio, & administratio non censetur concessa, quia à diuersis, & separatis non est faciendâ illatio. Argum. leg. Papiuanus exuli. ff. de Minorum. Præterea Pontifex in prædicto cap. alma mater solùm agit de Missæ celebratione, & qualiter officia diuina tempore Interdicti celebrari possint, nihilque agit de Sacramentorum receptione, vel administratione. Ergo prohibitio tempore Interdicti iure antiquo statuta, ne Sacramenta recipiantur nullam mutationem accepit ex d. alma mater.

Ceterùm etsi hæc sententia sit valde probabilis, veriotem tamen reputo illis festiuitatibus licitum esse Sacerdotibus Eucharistiã administrare, & laicis recipere, prout inclinat Paludanus in 4. d. 18. q. 8. in art. 2. princip. comel. 7. Federic. cons. 111. num. 7. Suar. disp. 3. 3. sect. 1. num. 37. Coninch. disp. 17. dub. 2. num. 36. Filliucius tr. 18. cap. 2. num. 32. Mouet quia in omnium sententia

gentia illis festiuitatibus conceditur omnibus Christi fidelibus non solum assistere diuinis officiis sed Missæ sacrificio; at iure antiquo omnibus assistentibus Missæ sacrificio concessum erat de ipso sacrificio communicando participare. Ergo modò etiam id debet censeri concessum. Et forte ob hanc causam Textus non fuit vsus verbo assistere, sed participare, vt ex eo colligeretur non solum ex sacrificio Missæ, & diuinis officiis fideles assistendo, sed sacramentum Christi corpus communicando participare posse. Deinde specialiter interdictis, seu illis qui causam Interdicti dederunt prohibetur in dicto cap. alma Eucharistiam accipere, ergo tacite aliis conceditur, quia exceptio vnus firmat regulam in casibus non exceptis; aliis frustra esset hæc exceptio, si omnes tam interdicti quam non interdicti, & tam interdicti specialiter quam generaliter exclusi à communione essent. Et ex his soluitur appositæ ratio dubitandi.

14 Hinc quæstioni affinis est quam mouent Doctores de Sacerdotibus, aliisque clericis quibus concessum est celebrare sacrificium Missæ, & diuina officia. Et eadem quæstio est de his quibus ex priuilegio competit diuinis assistere an inquam omnes hi Eucharistiam more laicorum recipere possint; Negant in dicto cap. alma mater graui Doctores, Anchar. n. 8. Philippus Francus ibidem in fine. Couarru. 2. p. §. 3. numero 1. & §. 5. num. 6. Nauarr. 2. 27. n. 178. Henric. lib. 1. c. 4. §. 4. num. 2. Vgolin. tab. 5. cap. 7. §. 6. num. 5. Sayrus lib. 5. c. 7. num. 2. Bonac. 2. 1. disp. p. 3. §. 2. n. 8. Aulla 3. p. disp. 4. sect. 1. dub. 5. conclus. 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tr. 5. par. 4. c. 2. num. 1. Galpar. Hurtado tr. de interdicto, diffinit. 8. num. 2. & alij. Mouentur, quia iure antiquo prohibita erat Eucharistia receptio nisi morituris. Cap. quod in re de penitent. & remissionib. à qua prohibitionem recedi nequit nisi quatenus iure nouo inuenitur permissum. Argum. Clem. 1. §. par. de verbor. significat. At iure nouo sola receptio Eucharistia in celebratione Missæ permittitur sacerdotibus, ne sacrificium imperfectum esset. Cap. alma mater, de sentent. excommunic. lib. 6. Ergo extra hunc casum nequaquam supradicti recipere Eucharistiam possunt.

15 Nihilominus valde probabilem existimo sententiam Syluelli, verbo interdictum, §. 7. Suar. disp. 13. sect. 1. num. 3. & 36. Filiucius tract. 18. cap. 2. num. 2. & aliorum recentiorum, assentent omnibus illis, quibus ex priuilegio competit Missæ sacrificio assistere posse, concessum consequenter esse, posse communicare; quia ea assentientia à tempore nateoris Ecclesiæ secum annexam habet sacram. communionem, ideòque concessio primo, accessorium censendum est esse concessum.

Ex his constat Religiosos siue viros siue feminas & nouitios, quibus datum est sacrificio, aliisque officiis diuinis assistere, posse sacram Eucharistiam recipere. Præterquam quòd dicitur hoc priuilegium suscipiendi Eucharistiam omnes ferè Religiosi habent, vt constat ex his quæ referuntur in Compend. priuileg. Societ. Iesu, verbo interdictum, & verbo communicare. Et à Nauarr. cap. 27. num. 179. Henric. lib. 13. cap. 4. n. 2. Sayro lib. 5. c. 7. n. 2. 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tr. 5. par. 4. cap. 2. num. 2.

16 Porro si de sacramento extreme Vnctionis loquamur, constans est omnium sententia in nullo Interdicto locali, vel personali ministrari posse laicis ex decisione Textus cap. non est vobis de sponsalib. Cap. quod in re de penit. & remissionib. Nam elto hoc Sacramentum sit valde morientibus proficuum quia tamen per se necessarium non est; & de causa suis fidelibus ad maiorem terrorem censuræ; & obseruationem Ecclesiasticæ disciplinæ Ecclesia tempore Interdicti denegauit, vt neque in loco Interdicto, neque à personis interdictis administrari, vel recipi permiserit.

Quod si roges qua de causa Ecclesia permiserit Eucharistiam infirmis deferri, non verò extremam Vnctionem, esto Eucharistia non sit simpliciter morientibus & Sacramentum Penitentia recipientibus absolute necessaria? Respondeo cum Panormit. in cap. quod in re de penit. g. de penit. & remissionib. in administratione Eucharistia non confici sacramentum, sed confectum concedi, in ministracione extreme Vnctionis. Deinde recipere Eucharistiam in articulo mortis iure diuino obligamur, quam obligacionem de extrema Vnctione Doctores non agnoscunt. Item Eucharistia est omnium sacramentorum nobilissimum, & pignus æternæ gloriæ, præstabit ergo hoc concedi morituris, tamen extrema Vnctio denegaretur.

17 Solum est dubium, an Clericis quibus concessum est tempore Interdicti sacrificium & diuina officia celebrare, concessum etiam sit hoc Sacramentum ministrare, vel recipere? Ratio difficultatis desumitur ex regula: Cui maiora conceduntur & minora intelligi debent concessa. Cùm igitur celebratio sacrificij, & Eucharistia receptio tempore Interdicti clericis concedatur, censeri debet extrema Vnctio, vt potè infertur, concessa. Sed oppositum omnino tenendum est, vt pro certo tradunt Panormit. in dicto cap. quod in re de penit. 9. Syluest. verb. interdictum §. num. 8. Couarru. c. alma. 2. p. §. 5. num. 6. Sayrus lib. 5. c. 7. num. 2. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 4. & colligatur ex dicto cap. quod in re de penitent. & remissionib. vbi postquam Pontifex dixerat omnibus tempore Interdicti prohibitam esse extremam Vnctionem, & Ecclesiasticam sepulturam; subdit sepulturam Ecclesiasticam clericis seruandam Interdictum concedendam esse, tacite ergo prohibitionem extreme Vnctionis in suo vigore reliquit. Argum. cap. Nonne de præsumpt.

Hinc deciditur, an in illis festiuitatibus in quibus in cap. alma mater, conceditur fidelibus diuinorum participatio, censetur concessa extrema Vnctio: Affirmat Federic. de Senis, cons. in Sylu. verb. interdictum §. n. 3. Moueri possunt, quia sacra Vnctio inter diuina reputari debet, & quia priuilegium Principis quale est concessum in dicto cap. alma mater. Latè est interpretandum, vt de quolibet officio diuino, & cuiuslibet sacri participatione intelligatur. Hæc doctrina nullatenus sustineunda est, ideòque eam reprobandam communitè Doctores, Couarru. dicto cap. alma. 2. par. §. 5. num. 6. Vgolin. tab. 5. cap. 8. §. 1. Sayr. lib. 5. cap. 7. num. 3. Bonac. r. 1. de censur. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 4. & alij passim. Etenim cum extrema Vnctionis prohibitio tempore Interdicti absoluta sit, & in cap. alma, non inueniatur temperata pro dictis festiuitatibus, nam ibi non quorundamlibet diuinorum participatio conceditur, sed sacrificij, & officiorum diuinorum sub quibus extrema Vnctio non comprehenditur, alterendum est non esse licitum eo tempore ministrare, vel recipere extremam Vnctionem. Neque priuilegium Principis ultra proprietatem verborum extendendum est.

Religiosi verò mendicantes, & qui eorum priuilegiis communi caut ministrare, & recipere hoc Sacramentum tempore Interdicti possunt ex priuilegio relato in compend. Minor. verbo Vnctio extrema. Et in compend. priuilegior. Societ. Iesu, verba extrema Vnctio, & aliis quorum meminit Henriquez libro 13. cap. 4. §. num. 1. Say. lib. 13. cap. 7. n. 32.

Ad extremum placet referre quòd bene aduertit Chapeauilla de modo administrandi sacramentum tempore pestis, cap. 4. §. 3. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1. ver. de sacramento, si infirmus nullum aliud Sacramentum recipere possit, posse illi extremam Vnctionem ministrare ex præsumpta Ecclesiæ voluntate, quia non est credendum Ecclesiam suis fidelibus, & maxime morituris subsidium Sacramentorum denegare velle, maxime cum salus æterna infirmi sacramento non recepto non leuiter periclitetur, cuius periculum maxima ex parte temperatur Sacramento extreme Vnctionis recepto. Quinimo vt rectè aduertit Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 3. præstaret sanè, vt summus Pontifex omnibus morituris hoc Sacramentum sicut & Eucharistiam permitteret, tum ob eius utilitatem, tum ob necessitatem, quæ aliquando euenire potest, vt omisso hōc Sacramento infirmus in æternum pereat, qui si illud susciperet salutem æternam obtineret, vt latè profequitur Card. n. Bellarmin. nostræ Societatis Iesu decus, & ornamentum, tract. de extrema Vnctione, cap. 8.

Rursus de Sacramento Ordinis certa sententia est in loco interdicto, vel personis specialiter interdictis nullo modo conferri posse, bene tamen generaliter interdictis in loco non interdicto: quia quælibet Sacramentorum receptio, & admistratio in loco interdicto, vel personis specialiter interdictis prohibita est. Secus verò his qui generaliter tantum interdicti sunt in loco non interdicto: colligitur ex capite responsa de sentent. excommunicat. At nullibi inuenitur Ordinis Sacramentum exceptum, ergo intelligendum est prohibendum iuxta textum in cap. sententia de sentent. excommunicat. in 6. & tradunt ferè omnes Doctores teste Couarru. cap. alma. 2. p. §. 3. num. 4. Nauarr. cap. 27. num. 179. Henric. lib. 13. cap. 4. §. num. 2. Sayro lib. 5. thesauri, cap. 7. num. 3. Suar. disp. 13. sect. 1. num. 4. 5. Filiucius tract. 18. cap. 2. num. 47. Bonacina disp. 5. punct. 3. §. 3. numero 3. Paul. Layman. lib. 1. summo tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1.

Duplex tamen est difficultas: Prima an Sabbato sancto in loco interdicto conferri Ordines possint? Ratio difficultatis est, quia festiuitas paschalis à Missa incipit, at Ordinum collatio ex præscripto Ecclesiæ Missæ, diuinisque officiis eod. die peragendis est accessoria. Ergo concessa Missa, & diuinis officiis, censeri debet concessa Ordinum collatio. Nihilominus oppositum pro certo tenendum est cum Paludano in 4. dist. 18. q. 8. in art. 2. principi. conclus. 6. Coustru. in cap. alma. 2. p. §. 3. num. 4. Sayro lib. 5. thesauri, cap. 7. num. 19. Bonac. d. p. 3. §. 3. num. 3. quia Ordinum collatio non est ita accessoria celebrationi, & officiis diuinis Sabbathi sancti, quin absque illa peragi possint. Non enim accedit necessitatis, sed voluntatis, quia Ecclesia non præcipit Ordines conferri, sed permittit. Ergo ex concessione celebrationis, & officiorum diuinorum hæc Ordinum collatio non intelligitur concessa, aliis in diebus quatuor temporum seruata moderacione cap. alma mater possent Ordines saltem iis qui in clericalem statum sunt acripi conferri, quod est falsum.

Secunda difficultas est de casu necessitatis, an si contingeret in aliqua prouincia esse tantam Sacerdotum penuriam, vt Sacramentum Penitentia, & Eucharistia commode infirmis ministrari non possent, liceret conferri, quod est falsum.

23

ministrari non possit, licita eo casu esset ordinatio in loco interdicti? Negant Syluest. verbo interdictum §. 9. 7. Couarrua. cap. alma. 2. p. §. 3. num. 4. Vgolin. tab. 5. capit. 7. §. 2. num. 2. eo quod ob hanc necessitatem nullibi inueniatur concessa huius sacramenti ministratio. Sed rectius docuerunt contrarium Panormitan. in cap. Non est vobis num. 8. de sponsalib. Henric. lib. 1. cap. 4. §. 3. num. 4. Sayr. lib. 5. thesauri. cap. 7. num. 38. Villadiego tractat. de irregularitat. cap. 5. de interdicto. num. 3. Bonac. disputat. 5. punct. 3. §. 3. numero 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1. & alij. Nam in calima mater permittuntur aliqua sacramenta ministrari, & confici tempore Interdicti, consequenter ergo permittenda est ordinatio ministrorum qui ad id fuerint necessarii, aliàs inutilis esset talis concessio. Et confirmari à simili potest: ex eo namque quod tempore Interdicti conceditur Baptismi, & Confirmationis receptio, & ministratio, concessa censetur confessio Chrismatis sine quo nec ministrari, nec recipi possunt. Cap. quoniam de sentent. excommunicat. in 6. Cum ergo sacramenta absque ministris ordinatis non possunt confici, efficitur ex concessione sacramentorum concessam esse ministrorum ordinationem. Hæc procedunt casu quo necessarium sit in loco interdicto ministros initiare, vt prædictæ necessitati consulatur. Quod raro vel nunquam contingere potest, nam vt bene aduertit Sayrus d. c. 7. num. 38. debet Episcopus ad locum non interdictum accedere, vel ordinandos mittere ad Episcopos viciniores. At si hæc commodè fieri non possunt, & tanta sit sacerdotum penuria, vt fidelium necessitati consuli nequeat, poterit Episcopus in loco interdicto initiare eos tantum ministros qui arbitrio prudentis iudicentur necessarii.

24 Denique quoad Sacramentum Matrimonij atinet, controversia est inter Doctores, an in loco interdicti, vel personis generaliter interdictis ministrari, vel recipi possit? Negant Vgolin. tab. 5. c. 7. §. 3. num. 1. & cap. 10. §. 1. num. 1. Suar. disp. 33. sect. 1. num. 51. Sayrus lib. 5. thesauri. cap. 7. num. 43. Filiucius tr. 8. cap. 2. num. 51. & seqq. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 8. & alij apud ipsos. Ducuntur ex illo principio; Quoties aliquid generaliter est prohibitum si non inueniatur exceptam prohibitum esse censetur. Ex Textu in Clement. 8. §. porro, de Verbor. significat. At generaliter sacramentorum receptio, & ministratio tempore Interdicti prohibita est, nisi in casibus à iure exceptis. Cap. si sententia de sentent. excommunicat. in 6. Ergo cum Sacramentum Matrimonij exceptum non inueniatur, denegatum censeri debet. Et confirmari potest, si à generali prohibitione recipiendi sacramenta Interdicti tempore Matrimonij exceptum esset, cur in cap. alma mater. de sentent. excommunicat. in 6. & cap. non est vobis, de sponsalib. & cap. quod in re de penitent. & veniis. non excipitur, sicuti excipiuntur Baptismus, & Confirmatio, Penitentia, & Eucharistia; Ergo ex horum exceptione colligitur Matrimonium sub generali prohibitione comprehensum esse. Secundo confirmo: excommunicat. etiam minori excommunicatione, cuiuslibet sacramenti etiã Matrimonij receptio prohibita est. Ergo etiam interdictis prohibita censeri debet, cum Interdictum grauior censura sit quàm excommunicatio minor.

25 Ceterum verius censo licere in loco interdicti, & à personis generaliter interdictis matrimonium recipi, quod docuit Panormit. in cap. non est vobis. num. 8. de sponsalib. Syluest. verb. interdictum. §. 5. num. 9. Nauar. cap. 27. num. 179. Henric. lib. 13. cap. 4. §. 3. Toler. lib. 1. cap. 20. num. 9. Auila §. p. de censur. disp. 4. sect. 1. dub. 6. Covinch. disp. 17. dub. 2. num. 18. Sanch. lib. 7. de matr. disp. 8. num. 2. vbi plures refert. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 1. Casp. Hurtado tract. de interdicto dissent. 8. Moucor, quia Matrimonium præcipue est contractus humanus, & politicus, cui ratio sacramenti ex Christi institutione annexa est: ar contractus humani tempore Interdicti non prohibentur, ergo neque hic contractus ob Sacramenti rationem adiunctam censeri debet prohibitus, cum accessorium naturam sequatur principalis.

26 Neque fundamentum contrarium obest, quia generalis illa prohibitio intelligenda est de sacramentis purè spiritualibus, quæque Ecclesiæ ministris dispensanda committuntur, quale Matrimonium non est, cum contractui humano, & politico nitatur, & ab ipsis contrahentibus administratur, & recipiatur; eaque de causa non fuit necesse prohibitionem generali excipi, quia sub ipsa non comprehendebatur Ad secundam confirmationem, admitto excommunicato prohiberi receptionem Matrimonij, quia est quædam cum fidelibus communicatio, at interdictis generaliter non prohibetur.

27 Specialiter verò interdicti à Matrimonio contrahendo remouentur, si contumaces existant, quia obicem ponunt gratia per sacramentum matrimonij recipiendæ. At si contriti sint & penitentes nullatenus à recipiendo Matrimonio excluduntur, quia ex vi censuræ interdicti non est prohibita Matrimonij receptio, sicuti notatur Syluest. Nauar. Henric. Toler. & alij quos refert. & sequitur Sanch. lib. 7. de matr. disp. 8. num. 5.

28 Ex hac doctrina inferunt Rosella interdictum 2. num. 7. Angl. verb. interdictum 6. num. 3. Gaeta repetit cap. ad limina 30

g. 1. §. 1. num. 547. & sub dubio Abbas cap. non est num. 8. & Præposit. num. 7. de sponsalib. benedictiones nuptiales vulgò velaciones in loco interdicti, & personis interdictis licere, quia hæc sunt Matrimonio accessoria: Ergo illo concesso hæc censendæ sunt concedi ex reg. accessorium 24. de Regul. Iuris in 6. & fauet Textus in cap. quoniam de sententia excommunicat. vbi conceditur confessio Chrismatis, eo quod sit accessoria Baptismo, & Confirmationi, quæ tempore Interdicti conceduntur. Sed omnino tenendum est tempore Interdicti hæc benedictiones conferri non posse. Vti docuit Nauar. cap. 27. n. 178. Henric. lib. 13. c. 44. n. 1. Sanch. innumeros referens d. disp. 8. num. 10. Sayrus lib. 5. cap. 7. num. 41. Bonac. disp. 5. p. 3. §. 3. num. 9. & alij passim. Et ratio est manifesta, quia hæc benedictiones à sacerdote, & tempore Missæ adhibitis quibusdam orationibus conceduntur, ac proinde sub officio diuino continentur: at officium diuinum nullatenus licet tempore Interdicti à clericis peragi præsentibus laicis, ergo hæc benedictiones coniugatis vt potè laicis nequeant in loco interdicti conferri. Quod si ipsi coniugati priuilegium haberent assistendi officio diuino tempore Interdicti, possent eorum nuptiæ benedici feruara moderatione cap. alma mater. vti tradit Henric. Sayrus. Bonac. Sanch. loc. alleg. Neque rationes oppositæ vrgent, nam accessorium naturam principis sequitur, quando est eadem ratio in accessorio, ac in principali, eademque dispositio. Quæ in præsentibus non contingunt, nam principalis benedictio pertinet ad diuina officia, Matrimonium non pertinet, & nuptialis benedictio tempore Interdicti specialiter prohibetur, cum tamen Matrimonij nulla adit prohibitio. Ad textum in cap. quoniam respondeo esse dispendium rationem, quia Christus est de necessitate sacramenti Confirmationis, & de præcepto in Baptismo. Benedictiones verò nec de essentia, nec de præcepto sunt in Matrimonio constitutæ, cum abique nuptiarum benedictione peragi possint.

In illis verò quatuor festiuitatibus Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis B. Virginis, quibus festum Eucharistie per totam octauam additum est; ex vi Interdicti localis generalis licita est nuptiarum solemnitas, & publica benedictio, quia pro illis temporibus interdicti obligatio quoad officiorum diuinorum celebrationem suspensa est, tenent prohibitionem quoad sacramenta; at nuptiarum benedictio non sub sacramentis, sed sub officio diuino continetur. Ergo. Atque ita tradit Syluest. verb. interdictum §. 9. 2. dicit. Couarrua. cap. alma 2. p. §. 5. num. 6. Henric. lib. 13. cap. 44. numero 1. Sanch. disp. 8. num. 15. Sayrus cap. 7. in fine. Bonac. p. 3. §. 4. numero 8. Notanter dixi Ex vi interdicti, quia aliunde nuptiarum benedictio prohiberi potest, vt tempore Paschæ, & Natalis Domini prohibetur etiam, iure nouo Trident. sess. 24. de matr. cap. 10.

Sed quid si coniuges interdicti existant, poteruntne in loco non interdicti benedici? Breuiter sub distinctione respondeo, si vtique, vel alter sit specialiter interdictus, nullatenus benedictio concedi potest quin prius ab Interdicto absoluitur, quia hæc censura cum personam afficiat, quocumque sit ab officiorum diuinorum assistentia eam remouet idem est vtique coniug. vel alterum vir fuerit generaliter interdictus, neque per domicilij mutationem, aut alia via ab Interdicto non liberetur, quia eo durante priuatus est quolibet diuino officio; at si mulier generaliter interdicta sit, non autem vir, optimè benedici poterunt Matrimonio contracto, quia per ipsum mulier sortitur forum, munera, & honores sui viri. leg. prima ff. de Senatorib. leg. fin. Cod. de incolis, ac proinde licet vir benedici potest, sic ipsa, quia iam in ea Interdictum cessauit, vt potè quæ iam non pertinet ad communitem interdictam, sed ad sui viri communitatem quæ vt supponitur, interdicta non est. Sic alius relatis docuerunt Sanch. lib. 7. de matr. disp. 8. n. 19. Sayr. lib. 5. thesauri. c. 7. n. 46. Bonac. d. disp. 5. de censur. p. 3. §. 3. in fine.

§. II.
De secundo effectu Interdicti qui est priuatio diuinorum officiorum.

- 1 Quid sub nomine officij veniat intelligendum.
- 2 Ad hac prohibitionem excipiuntur celebratio Missæ semel in hebdomada iure antiquo: nouo vero relato in cap. alma mater concessum est Missis, & officia diuina celebrantur, quorum conditionibus appositæ.
- 3 Hoc priuilegium concessum est non laicis, sed clericis, & qui sub nomine clericorum veniant.
- 4 Quicunque clericus etiam exeteri admitti possunt.
- 5 Concessum est hoc priuilegium pro Ecclesiis, & Monasteriis.
- 6 Ad prima oratoria, aliisque loca hoc priuilegium plures continentur extendi.
- 7 Probabilis est oppositum.
- 8 Satis sit contrariis fundamentis.
- 9 In locis in quibus celebrari possunt Missæ & diuina officia, quælibet

qualibet Missa sine propria illius dici, sine alterius celebrari potest.

- 10 Hac concessio dicitur cap. alma intelligenda est de interdicto locali generali, non speciali.
- 11 Ex interdicto generali personali concessio relata in dicit. capitul. permissimus. Et alma non restringitur.
- 12 Conditiones servandae sunt quatuor. Prima, ut submissa voce Missa, aliisque divina officia celebrentur.
- 13 Secunda ut iantia omnes per quas ad Ecclesiam poterit aditus, sint clausa.
- 14 Tertia ne pulsentur campanae.
- 15 Quarta ut excommunicati, & interdicti excludantur.
- 16 Refertur casus in quibus Laici ad divina officia, & sacrificium in loco interdicto admittantur.
- 17 Suspenditur Interdictum in quatuor precipuis festiuitatibus anni, & ex particularibus privilegiis in aliis festiuitatibus.
- 18 Hac privilegia non censentur renocata à Trident. etsi plures contrarium censent.
- 19 Explicatur, an sub festo Natalis Domini, Pasche & Pentecostes plures vel unus tantum dies comprehendatur.
- 20 Item à quo tempore incipiant haes festiuitates, & quando finiantur.

Constat in loco interdicto, & à personis interdictis siue specialiter, siue generaliter officia diuina prohibita esse. Cap. permissimus de sententia excommunicat. Ea autem ubi nomine officii diuini veniat quae primò, & per se annexa sunt alicui Ordini sacro, quaeque à solis clericis ex iustitiatione Christi, vel Ecclesiae fieri permittuntur, vt sunt sacrificium Missae, benedictio olei, christinis, fontes pro sacramento conficiendo requisita. Item benedictio templi, vestium sacrum, aqua, benedictio altaris consecratio. Horas canonicas, & officium B. Virginis cum Pfalmis, & litanis si in communi dicantur, & in loco ad id specialiter deputato, & cum ordinaria solemnitate non est dubium sub prohibitione officiorum diuinarum comprehendendum esse iustitiatione, vt nomine Ecclesiae à clericis eo modo recitentur. Secus vero si in priuata domo recitatio fiat, quia ea non est publica oratio, sed priuata, & ordini clericali minime annexa. Vt tradit Suar. disp. 34. sect. 3. num. 13. Quod à fortiori est si in aperto campo horae Canonicae absque vlla solemnitate Ecclesiastica recitentur, quia recitatio non vt à ministris Ecclesiae, sed tanquam à priuatis fidelibus peragitur. Vt aliis relatis docuit Sayr. lib. 1. tit. 1. cap. 5. num. 12. Quapropter illud solum est celebrandum officium diuinum tempore Interdicti prohibendum, quod de se Ordinem sacrum requirit. Vt bene cum aliis aduertunt Suar. disp. 34. sect. 3. num. 7. Sayr. lib. 1. cap. 5. numero 4. Auila sp. disp. 4. sect. 1. dub. 1. Coniunct. disp. 17. dub. 2. num. 26. Bonac. disp. 1. p. 4. à num. 1. Vnde sub officio diuinis non comprehenditur concio, quia non ad Deum, sed ad populum instruendum ordinatur, neque benedictio mensae, neque recitatio orationum Ecclesiae pro intercessionibus constitutarum, neque aliorum Pfalmorum absque ordine officij, neque litaniarum, neque laudum B. Virginis aliorumque sanctorum absque ea solemnitate quae moris est à clericis peragitur, neque adoratio Crucis in die veneris sancti absque illius precibus, & orationibus, quia haec omnia non sunt iustitiatione, vt à solis ministris Ecclesiae praestentur. Vt latius comprobatur Nauar. c. 27. num. 76. Henric. lib. 13. cap. 44. num. 2. Sayrus lib. 1. cap. 5. à num. 38. De sola recitatione publica, & (solemni) horarum canonicarum à Monialibus praestita, dubitare qui poterit, an sub officio diuino per Interdictum prohibito, comprehendatur; dicendum est comprehendendum, nam esto illa recitatio vt à Monialibus fit, non sit ordini sacro annexa; quia tamen per se ex sua institutione sollemniter horarum Canonicarum recitatio à ministris consecratis peragitur, & in ordine ad praedictum munus peragendum ministri consecrantur; ea de causa Monialibus quibus haec sollemniter recitatio indulgetur, censenda est tempore Interdicti prohibita. Vt aduertit Suar. dicta sect. 3. num. 8. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 4. c. 2. num. 2.

Ab hac tamen generali prohibitione exceptio facta est in cap. permissimus de sententia excommunicat. vbi à Gregorio IX. concessum est non solum in Interdicto generali loci, sed speciali Missam semel in hebdomada celebrari ad sufficiendam Eucharistiam pro infirmis, seruatis tamen conditionibus in cap. alma mater praescriptis, nempe vt submissa voce, ianuis clausis, non pulsatis campanis, & excommunicatis, & interdictis exclusis. Deinde in cap. quod in te de penitent. & remissionibus, permissum officium diuinum à clericis binis, vel ternis peragi non cantando, sed legendo sub eisdem praedictis conditionibus. Haec autem concessiones extant in cap. alma mater (quod est finale) de sententia excommunicat. in 6. ibi enim Pontifex non semel in hebdomada, sed singulis diebus facultatem fecit clericis Missas celebrandi, & officia diuina peragendi in quibuscumque Ecclesiis, & Monasteriis, seruatis

tis praedictis quatuor conditionibus, nempe ianuis clausis, voce submissa, non pulsatis campanis, & excommunicatis, & interdictis exclusis.

Hoc privilegium concessum est non laicis, sed clericis. Sub quorum nomine veniunt omnes Ecclesiasticae personae; quae privilegio Canonis, & fori gaudent, siue seculares, siue regulares, siue viri, siue feminae, quia verè hi ad clerum pertinent & tradunt omnes Doctores referendi. Excipiunt tamen clericos coniugatos, etiam si privilegio canonis, & fori gaudeant. Nauar. cap. 27. num. 174. Couarru. cap. alma 2. p. 5. 4. num. 4. Vgolin. tab. 5. cap. 8. §. 5. num. 5. Tolet. lib. 1. cap. 20. Sayr. lib. 5. cap. 5. num. 34. Gaspar. Hurtado difficult. 7. num. 20. quia hoc privilegium distictum est. Sed rectius contrarium docuerunt Sotus in 4. d. 2. q. 3. art. 1. post. 4. conclus. Auila sp. disp. 4. sect. 2. dub. 4. conclus. 4. Coninch. 17. dub. num. 30. Bonacina t. 1. disp. 5. p. 4. num. 20. Paulus Layman lib. 1. sum. tract. 5. part. 4. cap. 2. num. 2. vers. 4. quart. §. de censur. disp. 34. sect. 4. num. 1. & 2. eo quòd coniugati priuilegio canonis, & fori gaudentes necessarii adscripti sunt ex mandato Episcopi alicuius Ecclesiae obsequia, iuxta Conc. Trident. sess. 23. cap. 6. de reformat. Sicut igitur iam ministri altaris constituti. Ergo non debent ab officio diuinis excludi, sed potius admitti. Sicut ante interdictum admittentur, siquidem finis concessionis Pontificis in d. cap. alma fuit, vt officia diuina in Ecclesiis tempore Interdicti peragerentur sicut ante interdictum cui intentioni manifestè obstat exclusio coniugatorum qui ante interdictum in officijs diuinis ministrabant.

Hanc doctrinam restringit Archidiaconus in dicto cap. alma ne procedat in clericis exteris seu alienigenis. Hi enim (inquit) nequeunt admitti. Dicitur illis verbis Textus: Canonice, & Clericos Ecclesiarum admittendos esse, quasi diceret qui non sunt illarum Ecclesiarum non debent admitti. Sed contrarium seilicet quoscumque clericos admittendos esse merito docuerunt Nauar. cap. 27. num. 174. Couarru. cap. alma 2. p. 5. 4. num. 4. Vgolin. tab. 5. cap. 8. §. 5. num. 5. Sayr. lib. 5. cap. 5. num. 35. Henric. lib. 13. cap. 44. num. 4. Auila sp. disp. 4. sect. 2. dub. 4. conclus. 3. Paul. Layman lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. num. 2. vers. 4. eo quòd hi exteri ante interdictum ad officia diuina vt ministri Ecclesiae admittentur. At Bonifac. VIII. in dicto cap. alma, concedit vt diuina officia peragantur sicut prius, ergo hi necessarii admittendi sunt. Neque obstant supradicta verba textus, quia haec referuntur ad consecutionem distributionum, non autem ad diuinarum celebrationem, vt bene notauit Sayrus lib. 5. cap. 5. num. 35. in fine.

Secundo concessum est hoc privilegium pro Ecclesiis, & Monasteriis, ibi: Adiciamus praeterea quòd singulis diebus in Ecclesiis, & Monasteriis Missa celebrentur, & alia diuina officia sicut prius. Nomine Ecclesiae veniunt hospitalia auctoritate Episcopi erecta, & nomine Monasterij tam virorum, quam foeminarum conuentus, quia cum hoc sit privilegium, & in iure inferum, latè interpretandum. Sicut docet Couarru. cap. alma 2. p. 5. 4. num. 2. Sanch. lib. 7. de matr. disp. 8. numero 13. in fine. Vgolin. tab. 5. cap. 8. §. 5. num. 5. Sayrus lib. 5. cap. 5. numero 21.

Sed an in priuatis orationis, aliisque locis qui communitate nomine Ecclesiae, vel Monasterij non veniunt diuina celebrari possint seruatis quatuor conditionibus sicut celebrantur in Ecclesiis, & Monasteriis? Non est constans sententia. Affirmat Nauar. cap. 27. num. 175. Vgolin. tab. 5. cap. 8. §. 5. num. 2. Henric. cap. 46. m. 2. Sayr. lib. 1. cap. 5. m. 2. 1. Suar. disp. 34. sect. 11. n. 8. Auila sp. de censur. disp. 4. sect. 2. dub. 3. conclus. 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. num. 2. vers. 1. 2. Ducatur, quia Bonifac. VIII. in dicto cap. alma, concedit celebrari diuina sicut prius. Ergo vbicumque ante interdictum diuina celebrabantur, post interdictum celebrari poterunt, seruatis illis quatuor conditionibus. Secundo diuina officia ex vi Interdicti actus prohibita sunt celebrari in Ecclesiis, & Monasteriis quam extra. Ergo concessa celebratione in Ecclesiis, & Monasteriis, censetur concessa vbilibet. Textus namque meminit Ecclesiarum, & Monasteriorum, quia frequentius ibi diuina celebrantur, non vt priuilegium restringeret, sed potius ampliaret, quasi diceret, Concedimus diuina celebrari in quolibet loco ad id specialiter deputato, etiam in Ecclesiis, & Monasteriis, verba namque posita in lege gratà frequentioris vsus, dispositionem non restringunt. Argum. l. vn. Cod. de Raptu virginum.

Nihilominus etsi haec sententia sit valde probabilis, probabiliorem existimo extra Ecclesias, & Monasteria non posse diuina officia celebrari. Sicuti docuit Calderin. tract. de interdicto, memb. 6. Francus d. cap. alma 8. adiciamus, num. 1. Couarru. 2. p. 5. 4. num. 1. Sanch. lib. 7. de matr. disp. 8. numero 13. Bonac. 1. disp. 5. p. 4. num. 10. Ducor quia seruanda est prohibitio diuinarum officiorum vi Interdicti facta, nisi in casibus à iure exceptis. Cap. si sententia de sententia excommunicat. lib. 6. At solum inuenitur excepta celebratio in Ecclesiis, & Monasteriis adhibitis illis quatuor praefatis conditionibus. Ergo extra Ecclesias, & Monasteria prohibitio seruanda est. Maxime cum finis ob quem haec concessio fit, non procedat in

Oratorij

oratorii privati, aliive locis. Non enim ex eo quod in illis divina non peragantur, adest periculum, vt populi deuotio tepescat, pullulent hereses, & Ecclesie debitis obsequiis priuentur, qui sunt fines, ob quos Pontifex permittit in dicto cap. alma celebrari Missas, & officia diuina in Ecclesiis, & Monasteriis tempore Interdicti.

8 Neque obstant fundamenta contraria. Dico enim Pontificem concedere celebrare diuina sicut prius, in Ecclesiis tamen, & Monasteriis non alibi, falsumque est Interdictum arctius obligare in his locis a celebratione abstinere, quam alibi, cum Ecclesie, & Monasteria diuinis officiis deputantur, secus vero alia loca. Praterquam quod rationes ob quas Pontifex hoc priuilegium concessit in Ecclesiis, & Monasteriis procedunt, non extra. Indequo fit illa verba: in Ecclesiis, & Monasteriis non gratia frequentioris vsus, sed ad restringendam dispositionem apposita esse.

9 Illud est certum his in locis in quibus iuxta textum in cap. alma celebrari possunt Missae, & diuina officia quolibet Missa fuit propria illius diei, siue alterius celebrari potest. Vt aduertit Couarru. cap. alma. 2. p. 5. 4. num. 3. Sayrus aliis relatis, lib. 5. cap. 5. num. 36. Bonac. 1. 1. disp. 5. p. 4. num. 19. quia concessio est absoluta, & absque villo fundamento restringeretur.

10 Tertio hae concessio cap. alma intelligenda est de interdicto locali generali, non speciali, quia textus in principio fecit sermonem de locis Interdicto suppositis, ac proinde de Interdicto generali. Ergo subiecta concessio de hoc Interdicto intelligenda est, cum legis dispositio ex illius principio sumat interpretationem. leg. 2. ff. de Iuris, & facti ignor. leg. 2. Cod. de imponenda lucration. descript. lib. 10. Praterquam hoc priuilegium d. cap. alma concessum est eisdem ferè verbis quod fuit concessum Episcopo tempore Interdicti celebrandi cap. quod nonnullis de priuilegiis, quia Bonifac. VIII. voluit priuilegium illud Episcopis concessum ad omnes clericos extendere. At priuilegium Episcoporum expresse loquitur de interdicto generali loci, neque ad speciale extenditur, vt constat ex illis verbis: Cum commune terrae interdictum fuerit. Et notat ex communi sententia Couarru. 2. p. 5. 2. num. 7. ergo priuilegium d. cap. alma de solo generali locali Interdicto intelligendum est, maxime cum rationes quae mouerunt Pontificem ad illius concessionem non in Interdicto speciali locali, sed generali procedant. Atque ita tradit Glossa communiter recepta in cap. alma verbo Ecclesiis, & ibi Couarru. 2. p. 5. 4. numero 1. & 5. num. 2. Nauarr. cap. 27. num. 17. 5. Tolet. lib. 1. c. 20. Sanch. lib. 7. de matr. disp. 8. n. 12. Suar. disp. 34. sect. 2. n. 1. & sect. 3. n. 33. Henric. lib. 13. c. 47. n. 2. Sayrus lib. 5. c. 5. n. 20. Auila 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 3. & 9. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. c. 2. n. 2. vers. porro. Coninch. disp. 17. dub. 2. num. 19. Bonac. 1. de censur. disp. 5. p. 4. n. 7. vers. secundo, & alij apud ipsos maxime apud Sanch. & Sayr.

Vnde in Interdicto locali speciali seruandae sunt regulae traditae in cap. permittimus de sentent. excommunicat. & c. quod in te de poenitent. & remiss. Quapropter sicut ex vi d. cap. permittimus licitum erat etiam in Ecclesia specialiter interdicta semel in hebdomada celebrari ad renouandam Eucharistiam pro infirmis, etiam modo licet, quia concessio d. cap. alma non ad restringenda priuilegia tempore Interdicti facta est, sed potius ad illa amplianda, vt optime notauit Sayrus lib. 5. c. 5. numero 7. aduersus Glossam in d. c. permittimus, initio, asserentem decisionem illius cap. permittimus hodie locum non habere. Quinimo si necessitas infirmorum vigeat, neque sufficiant formulae in illa Missa consecratae, licitum erit alias Missas celebrare, prout necessitas expostulauerit. Sicuti restatur Nauarr. c. 27. n. 173. Sayrus lib. 5. c. 5. n. 6. Suar. disp. 34. sect. 3. circa finem. Auila 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 1. §. secundo notandum. Bonac. d. 5. p. 4. n. 7. vers. secundo.

11 Ex Interdicto generali personali populi certum est concessionem d. cap. permittimus, & dispositionem cap. alma mater non restringi, quia ex vi huius interdicti Ecclesiae interdicta non sunt, neque etiam clerici qui officii diuinis peragendis admittuntur. Sicuti notauit Sayrus dicto cap. 5. numero 37.

12 Conditiones autem seruandae in huius priuilegij vsu quatuor sunt, vt saepe dictum est. Prima vt submissa voce Missa, aliaque diuina officia celebrentur, hoc est absque solemnitate cantu, & taliter vt ab his qui extra Ecclesiam fuerint, audiri non possint, bene tamen ab iis qui sunt intra Ecclesiam percipi, in qua conditione omnes Doctores conueniunt.

13 Secunda conditio, vt ianuae omnes per quas ad Ecclesiam patet aditus sint clausae, quod verum habet etiam si Ecclesia sit in aliquo loco remoto, in quo nullum morale periculum adfit, quod ab aliquibus laicis audiri, aut videri sacrificium possit, quia id est per accidens, & ex casibus singularibus, & per accidens contingentibus lex generalis immutari non debet, vt bene aduertit Suar. disp. 34. sect. 1. num. 14. Debentque portae ita esse clausae, vt ab existentibus extra Ecclesiam videri non possint diuina, ideoque perforatae esse non debeant, seu

in ipsis foramina facta, per quae videri possint quae intra Ecclesiam aguntur. Argum. Clem. 1. de sentent. excommunicat. vbi Religiosi arguuntur, eo quod in portis Ecclesiarum tempore Interdicti foramina facerent. Vt aduertit Suar. loco allegato. Sayrus cap. 5. n. 27. Si vero aliqui curiosi per parietes, vel alias iuncturas aufertarent diuina, excusantur celebrantes, cum id fiat praeter illorum intentionem. Sicuti notat Auila 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 3. vers. circa dnm. Non tamen est opus portas in clausa esse, vt à volentibus egredi aperiri non possint, satis enim est si iunctae sint: ex hoc enim sufficienter indicatur non posse alios nisi priuilegiatos ingredi, esto conueniens esset (inquit Suar. disp. 34. sect. 1. n. 2.) ostiarum apponi, quinquegressuros moneret de Interdicto, & non priuilegiatos repelleret. Non tamen est haec diligentia in praepcepto. Hae procedunt, cum officia diuina solemniter dicuntur, nam si in particulari dicerentur. V. g. si bini, vel terni Horas canonicas recitarent, iuxta Textum in cap. quod in te, de poenitent. & remiss. tunc non est opus ostia clauderes, sed satis est curare ne audiantur à non priuilegiatis. Sicuti docuit Nauarr. sum. tract. 27. n. 175. Medina in sum. lib. 1. c. 18. §. 15. Sayrus lib. 5. thesaur. c. 5. n. 11. Auila 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 3. §. circa dnm.

Tertia conditio est, ne pulsentur campanae ad Missam, & diuina officia, nam cum populus conuocandus non sit, sed potius à diuinis excludendus, non erat expediens signo vltimo ad illius conuocationem vt. Quod ad hoc verum est, vt nec vsus illius tintinnabuli parui ad Sanctus, & in elevatione Hostiae, liceat: vt plerique Doctores aduertunt. Syluest. verb. interdictum §. 1. n. 6. Nauarr. cap. 27. n. 177. Couarru. e. alma. 2. p. 5. 4. n. 5. Suarez disp. 34. sect. 1. num. 19. Coninch. disp. 17. dub. 2. n. 3. Auila dub. 8. Bonac. disp. 5. p. 4. num. 8. & colligitur ex d. e. alma, vbi pulsatio campanarum in sacrificio, officique diuinis recitandis, interdicitur. Sub nomine vero campanarum, quelibet huius maior, siue minor venit. Praterquam quod pulsatio huius tintinnabuli facile extra Ecclesiam audiri, & ad solemnitatem pertinet, ideoque censenda est prohibita, sicuti organa, & alia signa solemnitatis prohibentur. Cap. quod in te de poenitent. & remissionib. Verum ad ea quae non sunt officia diuina licitum est pulsare campanas. V. g. ad conuocandum populum ad conuocionem, ad salutationem Angelicam, ad ostensionem reliquiarum, ad delationem Eucharistiae, illiisque comitatum. Vt tradunt Suar. Auila, Bonac. & alij locis allegatis. Ex qua doctrina inferri Bonaciam, pulsari posse illas campanas, quae in Ecclesiis de more pulsantur ad designandas Horas, Primam, Tertiam, Nonam, Vesperas, & cetera hoc mihi non probatur, eo quod ea pulsatio non solum designata est ad designandum tempus Horarum, sed etiam ad conuocandum clericos ad eas Horas recitandas, & populum ad illarum auditionem, ideoque tempore interdicti, sicuti Quapropter Suar. disp. 14. sect. 1. n. 18. concedens hanc campanarum pulsationem ad designandas Horas, illam concedit, dummodo Horae non recitentur, idque omnibus notum est, quia tunc cessat ratio, quod pro conuocando populo pulsantur, & in Horas solemnitatem: etenim pulsatio campanarum per se prohibita non est, sed in ordine ad diuina officia. At quia clerici conuocandi sunt ad officia recitanda, ideo ad illorum conuocationem vti Ecclesia solet signo tabulae, vel tubae, vt notat Sayrus lib. 5. c. 9. n. 3. Suar. sect. 1. num. 16. Henric. lib. 3. c. 46. n. 1. Bonac. p. 4. num. 9. Auila 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 8.

Quarta conditio est, vt excommunicati, & interdicti excludantur. Excommunicati, inquam, & interdicti denunciati, quia hos tantum tenentur vitare post Extrauag. ad euitanda scandala. Quod si interdictus non vult exire post monitionem, debemus nos gerere ac si excommunicatus esset. Vt ex communi sententia docent Suar. disp. 34. sect. 2. num. 9. Auila 1. de censur. disp. 1. dub. 1. concl. 3. Paul. Layman lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. num. 2. Et colligitur ex cap. alma vbi aequè excommunicatos & interdictos praecipit excludi. Quod omnino tenendum est, si celebratio fiat in loco interdicto, quia eo casu non conceditur facultas celebrandi nisi exclusis interdictis, ac proinde cessandum est à celebratione, si interdicti expelli nequeunt, & canon Missae inceptus non sit, alias incurret celebrans irregularitatem, vt potè violans Interdictum, vt notant Doctores super relati. Verum si celebratio fiat in loco habili, & ingrediatur persona interdicta denunciata, censet vt probabile Suar. dicta disp. 34. sect. 2. num. 10. & Layman. dicta cap. 2. num. 2. vers. 7. non esse obligatum sacerdotem omittere Missam, si interdictus nolit exire, quia iura prohibentia celebrationem coram interdicto loquuntur de loco interdicto, in quo non permittunt celebrare diuina nisi interdictis, & excommunicatis exclusis: ex alia parte non prohibent per Interdictum communicatio cum interdictis, sicuti prohibetur cum excommunicatis. Nulla ergo ratio est cogens Sacerdotem omittere Sacramentum, eo quod adfit interdictus.

Ex hac conditione alicui videbitur non solum clericos, sed etiam laicos (modo excommunicati, & interdicti non sunt) ad diuina admitti tempore Interdicti posse. Nam cum textus

solos excommunicatos, & interdictos excludat, tacite videatur omnes alios admittit. Sed certissimum est laicos nisi privilegium habeant excludendos esse, vt colligitur ex conditionibus superius enumeratis, & præcipue ex cap. licet. & cap. quoniam Episcopi, de Privilegiis, lib. 6. vbi ex privilegio permittuntur laici diuinis tempore Interdicti assistere. Quod frustraneum esset, si seculo privilegio assistere possent. Argum. leg. 1. Et ibi Glossa, ff. ad Municipalem. Neque obest quod textus in d. cap. alma, solum excommunicatorum, & interdictorum meminerit, quia id factum est, ne excommunicati, & interdicti siue clerici sint, siue laici, admittentur, nam de laicis iam supponebat textus non debere admitti, si quidem solis clericis privilegium concedebatur, & in eius vsu præscribatur, ne pulsarentur campanæ, neque ostia essent aperta, neque alta voce officia dicerentur, que omnia indicant manifestè populum ab illis officiis excludendum esse. Sicut tradit Glossa in dicto cap. alma, verbo interdictis. Et ibi Ancharran. Geminian. & Franc. Couarru. §. 4. num. 4. Nauarr. cap. 27. n. 174. Henric. lib. 13. cap. 46. num. 3. Vgol. tab. 5. cap. 8. §. 4. num. 1. Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 5. n. 224. Suar. disp. 34. sect. 1. num. 17. Aulla 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 4. conclus. 1. Paul. Layman. & Bonac. loc. alleg.

16 Verum aliquibus casibus contingit laicos ad diuina officia, & sacrificium in loco interdicto admitti. Primum si defectum rationis habeant, sicuti sunt infantes, & amentes, quæ eorum præsentia non est moralis, & humana, idcirco quæ sub prohibitione Interdicti non continentur. Sicuti docet Couarru. in dicto cap. alma, 2. p. §. 4. num. 5. Suar. disp. 34. sect. 1. num. 34. Aulla 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 5. Eman. Rodrig. in explicat. bullæ 5. d. 2. num. 14. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. num. 2. vers. sequuntur. Secundo admittuntur laici ad actionem per quam Ecclesiasticis constituuntur, nempe viri ad suspensionem primæ tonsuræ, & femine ad consecrationem in monasterio. Hæ enim adiones, ideo incipiunt in persona laicæ, finiuntur tamen in Ecclesiasticæ, ob quam causam in loco interdicto, seruatæ dictis conditionibus, licent. Vt notat Suar. de censur. disp. 34. sect. 3. num. 17. Tertio ex necessitate sacrificij admitti laici possunt, si enim sacerdos sacrificaturus nullum habet ministrum clericum, possit conuocare laycum non interdictum denunciatum, vt sibi ministraret, ne privilegium quod habet reddatur inutile. Concesso namque privilegio, concessa censetur quæ ad eius vsum necessaria sunt. Argum. cap. licet, de Privilegiis in 6. Et tradit ex communi sententia Couarru. dicto cap. alma 2. p. §. 4. numero 5. Nauarr. cap. 27. num. 181. Suar. disp. 34. sect. 2. num. 21. Aulla 5. p. de censur. disp. 4. sect. 2. dub. 7. conclus. 3. & ex dictis Henric. cap. 48. num. 3. Saar. verbo interdictum num. 22. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. num. 2. vers. altera exceptio. Et alij. Quarto ex privilegio factæ laici diuinis tempore Interdicti assistunt, sicuti omnes Doctores aduertunt. Quinimo ex privilegio concesso singulari personæ, omnes illius domestici qui de more eum comitari solent, possunt cum eo diuinis assistere, ex Textu in dicto cap. licet de Privilegiis in 6. alias inutile esset privilegium, si suum ordinarium ferre non possent. Quod verum est etiam si famuli recepti sint tempore interdicti, modo non sint in fraudem illius recepti. Ipsi verb famuli si semel cum domino diuinis non assistunt, nequeunt per se assistere, quia solum ratione comitatus hæc illis assistentia permilla est. Vt ex communi sententia hæc tradunt Nauarr. cap. 27. num. 180. Sayrus plures referens, lib. 5. cap. 5. a numero 29. & sequent. Suar. disp. 34. sect. 1. numero 32. Aulla 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 7. §. secundo notandum. Bonac. rom. 1. disp. 5. p. 4. a numero 20. sub nomine familiarium hi comprehenduntur qui dominum de more comitantur, quæ ei obsequuntur. Aulla autem dicta disp. 4. sect. 2. dub. 7. concl. 2. quem approbare videtur Bonac. extendit ad vxorem, filios, nepotes, seruos, & alios qui ratione potestatis paternæ, vel domini cum privilegio degunt, sed nimia videtur extensio. Notanter dixi ex privilegio singulari personæ concesso, nam ob privilegium communitati verbi gratia collegio, conuerti assistendi diuinis nequeunt eius familiares assistere. Sicuti colligitur ex dicto cap. licet de Privilegiis in 6. Et aduertit Sayrus d. lib. 5. thesauri, cap. 5. numero 20. Coninch. disp. 17. dub. 2. num. 38. Nam in privilegio communitati concesso, non videtur ratio extensionis ad familiares, quæ adest in privilegio singulari personæ concesso. Etenim privilegium singulari personæ concessum frequenter redderetur inutile, si eius familiares admitti non possent, quod in privilegio communitatis non procedit.

17 Tandem in dicto cap. alma, suspenditur Interdictum in quatuor præcipuis festiuitatibus anni, scilicet Natiuitatis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis Beate Mariæ. Quam suspensionem Interdicti postmodum Martin. V. in constitut. ult. quæ incipit: Ineffabile sacramentum. Et Eugenius IV. in constitutione 4. incipiente: Excellentissimum, extendit ad festum Corporis Christi non solum pro die, sed per totam octauam. Deinde Leo X. privilegium hoc extendit pro festo

sturoissimæ conceptionis B. Virginis in tota Hispania. Et licet Nauarr. cap. 27. num. 181. & Couarru. cap. alma. 2. p. §. 5. num. 2. dicant concessionem hanc non fuisse absolutam, sed pro illis tantum Ecclesiis, in quibus recitatur officium purissimæ Conceptionis ordinatum per quemdam Protonotarium, cuius Missa incipit: Egredimini. Consuetudine tamen factum est, vt extense habeat locum, quamuis non dicatur prædictum officium: sicuti tradit Henric. lib. 13. cap. 47. num. 4. Aulla 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 9. §. secundo est notandum. Suar. disp. 34. sect. 1. num. 41. vbi restatur ex Concilio Trident. hæc privilegia reuocata non esse, quia non sunt concessa singularibus personis, vel conuentibus; sed prouinciæ, vel regno. Aliæ sunt extensiones aliquibus Religionibus factæ, de quibus latè Henric. lib. 13. de excommunicat. cap. 48. Aulla dicto dub. 9. Manuel Rodrig. in explicat. bullæ Cruciatæ in additionibus ad §. 5. n. 38. & leg. vbi asserit Religiosis mendicantibus concessum esse privilegium suspendendi Interdictum in festiuitatibus suorum Sanctorum, & in festo Circumcisionis, Epiphaniæ, & in quatuor festiuitatibus B. Mariæ Virginis, & in festis Apostolorum, ac denique in dedicationis Festo suorum Ecclesiarum. Item ex concessione facta Ordini S. Hieronymi, testatur posse mendicantes Interdictum suspendere in festiuitatibus Apostolorum, sanctissimæ Trinitatis, S. Ioannis Baptistæ, & in festiuitatibus S. Marci, & S. Lucæ Euangelistæ, & in festo omnium Sanctorum, & in commemoratione omnium fidelium Defunctorum, quatenus dicitur Missa maior, & sit processio.

Sed an hæc privilegia reuocata sint à Concil. Trident. 16 sess. 2. §. cap. 12. de Regularib. non est constans sententia. Nam Nauarr. cap. 27. num. 190. & consil. 7. de privileg. in noua edit. Nicol. Garcia de benefic. 3. p. cap. 2. num. 278. & 5. p. cap. 8. num. 87. referens pro Cardinalium decisionem. Bonac. rom. 1. de censur. disp. 5. p. 1. num. 2. c. asserunt reuocata esse. Sed rectius sustinuerunt contrarium Henric. lib. 13. cap. 48. num. 1. Rodrig. 99. regular. 1. 2. q. 1. 2. art. 2. & in explicat. bullæ Cruciatæ, §. 5. & in illius additionibus numero 35. Aterius de interdicto, disp. 1. cap. 4. post medium. Sayrus lib. 5. cap. 13. num. 24. quia in Concil. Trident. solum reuocantur privilegia concessa aliquibus Religionibus, quæ omnino eximebantur ab obseruatione Interdicti in Ecclesia matrice positi, vt ex Collectore privilegiorum Ordinis mendicantium, verbo interdictum 1. §. 26. & 27. referet Sayrus dicto cap. 13. num. 24. At ex vi prædictorum privilegiorum non eximuntur omnino Mendicantes ab obseruatione Interdicti, sed pro aliquibus tantum diebus, & in ordine ad aliquem effectum. His enim diebus in quibus ex cap. alma mater, & ex Bulla Martini V. & Leonis X. & ex privilegiis Religiosorum Interdictum generale loci suspenditur; diuina officia permittuntur celebrari solemniter, campanis pulsatis, ianuis apertis, alta voce excommunicatis prosus exclusis, sed interdictis admittis, ita tamen vt illi ob quorum excessum est interdictum prolatum altari nullatenus appropinquent, hoc est nullo modo communicent, neque ab illis oblationes in Missa accipiantur. Sicuti explicat Suar. disp. 34. sect. 1. num. 37. Coninch. disp. 17. dub. 2. num. 35. Argum. cap. quia in omnibus 33. de vsuris 1. vbi infamibus, & rebellibus hæc prohibentur. Nam de propinquitate secundum locum non videtur commode textus intelligi posse, cum verbi definiti possent quæ propinquitas sit prohibita.

Duplex in hoc privilegio est difficultas. Prima, an sub festo Natalis Domini, Paschæ, & Pentecostes plures, vel vnus tantum dies comprehendatur; Communis sententia, quam tuetur Glossa ibi, verbo assumptio. Syluest. verb. interdictum §. 9. 2. num. 3. Nauarr. cap. 27. num. 182. Henric. lib. 13. cap. 47. num. 2. Sayrus lib. 5. cap. 13. num. 4. Suar. disp. 34. sect. 1. num. 38. Filliuc. tract. 18. cap. 3. num. 109. & alij affirmant vnicum tantum diem comprehendendi, qui de solo illo sit officium Natiuitatis, Paschatis, & Pentecostes, aliis diebus de S. Stephano, & S. Ioanne, vel de Paschatis octaua; aliis si ob officium octauæ illis diebus celebratum, privilegium extendendum esset ad totam octauam extenderetur, quod est absurdum. Nihilominus probabilitate non caret, quod docent Sotus in 4. d. 22. q. 3. art. 1. conclus. 4. Alfonf. Viuald. tit. de interdicto, num. 237. & 238. Aulla 5. p. de censur. disp. 4. sect. 2. dub. 9. Coninch. disp. 17. dub. 2. num. 37. Bonac. 1. disp. 5. p. 4. num. 15. Galp. Hurtado de interdicto difficult. 7. num. 24. omnes dies festiuos Natalis Domini, Paschæ, & Pentecostes comprehendendi, quia secundum communem modum loquendi qui in his maximè spectandus est, illi dies qui vt festiui obseruantur, in Natalitio Domini, Resurrectione, & Spiritus S. aduentu in honorem illarum festiuitatum obseruantur, quod non tollit quominus in honorem aliorum Sanctorum simul obseruari possint, ergo ad illas festiuitates pertinent. Ergo privilegium concedens suspendi Interdictum in illis festiuitatibus dies festiuos comprehendit, & sic praxis obtinuit.

Secunda difficultas est, à quo tempore incipiant hæc festiuitates & quando finiantur? Et quidem omnes conueniunt à primis vespere vigiliæ incipere. Et de tribus festiuitatibus Paschalibus, affirmat Sotus in 4. d. 22. q. 3. art. 1. post 4. conclus. 1. Raludan.

Terz. de Castro, Sum. Mor. Pars 11.

Paludan. in 4. d. 18. quæst. 8. art. 2. princip. concl. 7. num. 11. Et videtur esse Armilla, verbo interdictum, num. 43. Tabiena eodem 5. num. 2. §. 1. Viuald. tit. de interdicto, num. 242. Et valde probabile reputat Sayrus lib. 5. cap. 13. num. 7. incipere à Missa vigiliæ antecedentis. Et quidem de festo Paschatis id certum existimo, quia omnes Doctores conveniunt à primis vesperis incipere solemnitatem festi, ac vesperæ in ipsa Missa vigiliæ continentur, & simul cum ipsa dicuntur. Ergo à Missa incipit Paschalis solemnitatis, & tradit Henric. lib. 13. cap. 47. num. 3. Polancus de interdicto, circa finem pag. 150. Suar. disp. 34. sect. 1. num. 42. Sayrus loc. alleg. De festo Pentecostes, & simul de prædicto festo Paschatis hac ratione probatur, quia Missa quæ in vigilia illius diei celebratur, est propria diei sequentis; nam in Pascha Missa quæ erat dicenda nocte illa anticipatur, ideoque in oratione dicitur: *Deus qui hanc sacrificium noctem.* In vigilia vero Pentecostes, præfatio dicitur de Spiritu sancto, & legitur communicanda. Ergo illæ Missæ ad festiuitatem diei sequentis pertinent, ac proinde ab illo tempore incipit festiuitas. De festo Natalis Domini probat Paludan. quia à Laudibus vigiliæ sit officium duplex, quasi iam inchoetur Natalis solemnitatis. Sed quoniam hoc sic probabile, (vt cenet Sayrus) probabilius existimo initium huius solemnitatis à primis vesperis, & non à Missa computandum esse. Nam si ex eo quod Laudes in officio vigiliæ sub officio duplici recitentur, sumatur initium Natalis solemnitatis quoad interdicti suspensionem, affirmandum est ab eo tempore, quo Laudes recitari possunt, suspendi Interdictum, ac proinde à prima nocte diei antecedentis vigiliam suspensionem esse, quod est omnino falsum. Præterea introitus Missæ in vigilia præscriptus, manifestè indicat non ab eo tempore incipere Natalem solemnitatem. Inquit enim Ecclesia. *Hodie scietis quia venit Dominus, & mandè videbitis gloriam eius.* Officium verò duplex quod in Laudibus, & in Missa vigiliæ sit, præstatur non quia sit initium solemnitatis, sed quia est dispositio ad tantam solemnitatem. Sic tradit Suar. dicta sect. 1. num. 40. Polancus in director. confessor. pag. 150. Auila 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 10. concl. 2.

Finiantur autem hæc festiuitates secundum Authores num. præced. relatos in Completorio festi inclusuè, quia completorium pertinet ad officium solemnitatis inclusuè, & ex alia parte sub vesperino officio comprehenditur, vt notauit Glossa in cap. ult. dist. 92. Quod intelligendum est cum Medina in sum. lib. 1. cap. 1. §. 13. Henric. lib. 13. cap. 47. num. 3. Alfonso Viualdo tit. de interdicto num. 246. Sayro lib. 5. cap. 13. num. 8. Suar. disp. 34. sect. 3. num. 22. Auila dicto dub. 10. conclus. 3. secundum diuersam modum recitandi diuersarum Ecclesiarum. Nam etiam in Ecclesia Cathedrali dictum sit completorium, & pulsatum ad Interdictum, poterit completorium in Monasteriis, aliisque Ecclesiis hora consueta dici cum solemnitate, dummodo in fraudem Interdicti non fiat. Non tamen licet ultra completorium prorogare suspensionem Interdicti pro toto illo die vsque ad mediam noctem, quia est contra communem sententiam vsu præceptam: aliàs liceret matutinas preces, quæ prima nocte solent in Ecclesiis Cathedralibus dici, solemnius recitari, quod nullo modo est admittendum.

§. III.

De tertio effectu Interdicti, qui est priuatio Ecclesiasticæ sepulturæ.

- 1 Priuati interdictum siue locale, siue personale Ecclesiasticæ sepultura.
- 2 Ab hac priuatione eximuntur Clerici.
- 3 Vt hoc privilegio gaudeant quatuor conditiones seruanda sunt.
- 4 Plures docent in festiuitatibus concessis in cap. alma licitum esse corpora defunctorum publico, & solemni ritu sepelire.
- 5 Probabiliorum existimo sententiam negantem.
- 6 Satisfit oppositis fundamentis.
- 7 Laicus habens privilegium assistendi officiis diuinis, nequit ex vi illius in loco sacro interdicto sepeliri.
- 8 Privilegium concessum Clericis extenditur ad interdictum locale speciale, modo Clerici sint illius Ecclesiæ, siue Clerici sint illius Ecclesiæ, siue aliena.
- 9 Clerici in Ecclesiis specialiter interdicta sepeliendi sunt absque cunctis.
- 10 Interdictum personaliter modo denunciatus sit, priuatus est Ecclesiasticæ sepultura. Et idem est si generaliter fuerit interdictus.
- 11 Nominatum denunciatus interdictus si decedat absque absolutione, & nullum contritionis signum dedisse confiteri, extra locum sacrum sepeliendus est. Secus si confiteri signa contritionis exhibuisse, vel saltem sit suspicio probabilitatis.

12 Si interdictum sit solum ab ingressu Ecclesiæ, & ante mortem pariter nulla præstata absolutione, potius Ecclesiastica sepultura tradit.

Interdictum absolutè siue locale, siue personale priuat Ecclesiasticam sepultura, quia est vnus ex illius effectibus, vt tradunt omnes Doctores. Quare si locale sit interdictum potest ne in illo loco sacro sepultura concedatur, si personalis, ne ea persona Ecclesiastica tradatur sepultura. Sepulturam Ecclesiasticam appellamus locum sacrum per Episcopum benedictum in sepulturam fidelium destinatum. Sepeliri autem fideles in hoc loco, si interdictum est generale loci, constat esse prohibitum ex cap. quod in te de penitent. & remissionibus, & sumitur ex cap. cum & plantare. §. quod si. & cap. privilegia. Cap. Episcoporum de privilegiis in 6. Quod non solum habet verum in adultis, fed etiam in infantibus, vt superius diximus, quia hæc prohibitio viuentes respicit, quos obligeat, ne fidelibus sepulturam Ecclesiasticam in loco interdicto concedant. Sicuti docet Nauarr. cap. 27. numero 168. Sayrus cap. 8. num. 5. Henric. lib. 13. cap. 42. num. 3. & cap. 49. numero 2. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. num. 3. Bonac. lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. num. 3. Bonac. t. 1. de censuris disp. 1. punct. 5. num. 9. Dixi in loco sacro: nam extra locum sacrum etiam interdictus sit, vel in loco sacro non interdictus, non prohibentur corpora fidelium sepeliri, vt bene notant Nauarr. c. 27. n. 176. Henric. lib. 13. c. 44. n. 4. Suar. dicta sect. 1. num. 1. Auila 5. p. disp. 4. sect. 2. dub. 2. Sublato interdicto qui extra locum sacrum sepultus est, debet exhumari, & in loco sacro sepeliri, vt prænti Doctores aduertunt.

Ab hac prohibitione eximuntur clerici, quibus decedentibus conceditur Ecclesiastica sepultura. Cap. quod in te de penitent. & remissionibus, dummodo personalis speciali interdicto negati non fiat, vel dederint causam culpabilem interdicti, quod perinde est, vel nisi Ecclesiasticum interdictum violenter, actione inquam quæ clericorum sit propria, neque laicis communi, vt placuit Suar. disp. 3. sect. 1. num. 4. Nominis Clerici intelliguntur in præfati (vt superius dixi) omnes personæ Ecclesiasticæ siue sacculares siue regulares, siue viri siue feminae etiam Religionum nouitii. Quinimo coniugati si habitum, & tonsuram deserant, & ab Episcopo designati sunt alicui Ecclesiæ in illius Ecclesiasticum obsequium.

In huius privilegij vsu præscribuntur quatuor conditiones, in dicto cap. quod in te de penitent. & remissionibus. Prima vt sepultura detur: his clericis in cæmeterio Ecclesiæ; per quam conditionem videtur excludi Ecclesia, quæ nomine cæmeterij non venit, siquidem concessio accessorio non conceditur principale, imò tacite denegatur. Verum iam vsu obtinuit, teste communi sententia, nomine cæmeterij ibi comprehenduntur quælibet locum sacrum sepulture fidelium destinatum. Vsurpauit enim Pontifex nomen cæmeterij potius quam Ecclesiæ, quia frequentius ibi sepeliebantur fideles, & vix vnus nisi esset Princeps in Ecclesia sepeliebatur. Arguunt cap. Nullus, 13. quæst. 2. Et docet Couarru. cap. alma 2. par. 4. num. 7. vers. clericis. Henric. lib. 13. cap. 44. num. 4. Auila 5. p. disp. 4. sect. 3. dub. 2. vers. circa quam conclusionem. Suar. disp. 3. sect. 1. numero 7. Secunda conditio est, vt fiat sine pulsatione campanarum, quæ explicanda est iuxta ea quæ §. præced. diximus de officiis diuinis. Tertia, ne fiat sepultura cum solemnitate, Ecclesiastica inquam; nam quæ pertinet ad humanum honorem, non prohibetur; vt notauit Suar. dicta sect. 1. n. 8. Quarta vt fiat cum silentio, hoc est absque officiis diuinis more Ecclesiastico dicendis. Potest tamen iuxta concessionem cap. alma celebrari Missa, & officium diuinum, seruata moderatione ibi præscripta. Vnde si extra Ecclesiam sepeliendum est corpus, nequit ibi vllum officium diuinum celebrari, vt aduertit Auila supra dub. 2. & 3. Alios referens Suar. disp. 3. §. 1. n. 9.

Sed dubium est, an in festiuitatibus concessis in cap. alma, & aliis Apostolicis constitutionibus de quibus supra, licet corpora defunctorum quorumlibet sepelire publice, & solemni ritu. Dixi quorumlibet. Nam corpora Clericorum non videtur dubium solemni ter sepeliri posse; siquidem ipsæ Ecclesiastica sepultura conceditur in dicto cap. quod in te, & solemnitatis permittitur in dicto cap. alma. Quare de aliis fidelibus est quæstio, an concedi illis diebus possit Ecclesiastica sepultura? Affirmant S. Antonin. 5. p. tit. 29. cap. 4. n. 1. Angelus verb. interdictum 6. n. 2. Syluest. verb. interdictum 4. q. 2. vers. quarum. Tabiena eodem 5. num. 12. Nauarr. cap. 17. n. 18. in fine. Henric. lib. 13. cap. 44. num. 5. & cap. 47. num. 4. Alfonso Viuald. de interdicto, num. 250. Sayr. lib. 5. in sum. c. 1. Bonac. c. 1. disp. 4. de interdicto, p. 5. n. 7. Docentur quia quibus communicamus viuus, defunctis communicare possimus. Cap. sanè. 1. 24. quæst. 2. Sed in his festiuitatibus licet clerici cum omnibus fidelibus in diuinis officiis communicent. Ergo etiam cum illis iam defunctis communicare poterant. Secundo sepultura sacra non tam ratione sui, quam ob diuina officia ei adiuncta prohibetur. Ergo concessis diuinis officiis sepultura

sepultura concedi censetur. Tertio hoc privilegium *cap. alma mater*, est favorabile fidelibus, & nemini nocivum, & est in iure inferum, ergo ample est interpretandum, vt comprehendatur non solum officium diuinum quod pro viuis peragitur, sed quod peragitur pro defunctis. Neque his obstat Textus in *cap. cum & plantare*, quod si Templarij de Priuilegijs, & *cap. de priuilegijs*, §. illud eodem tit. quibus contraria sententia præcipue nititur: vbi seculares ad sepulturam Ecclesiasticam non admittuntur, tamen admittantur ad diuina officia, quia non in eorum fauorem, sed in fauorem Templariorum priuilegium illud concessum est. Secus est de priuilegio *ditto cap. alma*, quod in fauorem totius populi Christiani expressum fuit. Paterquam quod ad sepulturam Ecclesiasticam admitti possunt omnes in *ditto cap. cum & plantare*, nisi expressè excepti fuissent. Cum ergo in *ditto cap. alma* nulla sit talis exceptio, asserendum est omnes admitti posse.

Cæterum etsi hæc sententia valde probabilis sit, probabiliorem existimo negantem his festiuitatibus posse solemniter quodlibet corpus defunctum sepulturæ concedi, quam docuit Glossa in *Clement. 1. verbo ad iure de Sepultur.* Couarru. *ditto cap. alma*, 2. p. 8. §. num. 6. Vgolin. *tab. 5. plures referens, ditto cap. alma* 2. p. 8. §. num. 6. Suar. *disp. 3. §. 1. Maiol. lib. 3. de irregularitat. cap. 2. §. num. 8. Suar. disp. 3. §. 1. num. 13. Coninch. disp. 17. dub. 2. n. 55. Auila disp. 4. §. 1. dub. 3. Filic. tract. 18. num. 99. Gaspar Hurtado de interdicto diffinit. 9. Moneor, quia priuato sepulturæ Ecclesiasticæ est vnus ex effectibus interdicti, & distinctus à priuatione diuinorum officiorum ex Textu in *cap. si ciuitas de sentent. excommunicat. in 6. & cap. episcoporum de Priuilegijs, eodem lib. de laicis* tempore generalis localis interdicti, denegatur Ecclesiastica sepultura, quæ solis Clericis est concessa in *cap. quod in te de penitent. & remission.* Neque in *ditto cap. alma*, hæc denegatio reuocatur, cum ibi nulla sit facta mentio sepulturæ Ecclesiasticæ. Ergo nullatenus possunt Ecclesiasticæ sepulture tradi. Secundo probò ex *cap. cum & plantare*, §. quod si Templarij de Priuilegijs vbi dicitur accedentibus Templarijs, & Hospitalarijs ad Ecclesiam interdictam semel in anno celebrari posse diuina officia publicè apertis ianuis, propter eorum iucundum aduentum, vt explicatur *cap. vt priuilegia*, §. illud de Priuilegijs, & tamen Ecclesiastica sepultura laicis denegatur. Ergo signum est ex concessione diuinorum officiorum sepulturam non esse concessam. Neque obstat non in fauorem laicorum, sed Templariorum hoc priuilegium concessi, siquidem ex solo fauore Templarijs facti laici ad diuina admittuntur, cur ergo non admittuntur ad sepulturam? Neque valet dicere admittendos fore, nisi ibi expressè excepterentur, quia illa exceptio non est noua dispositio, sed iuris declaratio. Et confirmo, quia in *ditto cap. quod in te*, conceditur clericis Ecclesiastica sepultura, non autem conceduntur diuina officia, sed potius ex vi illius *cap. denegatur*. Ergo Ecclesiastica sepultura quid distinctum est ab officijs diuinis ac proinde ex concessione, vel negatione diuinorum officiorum, non est concessa, vel negata sepultura.*

Neque obstant argumenta contrarie sententiæ. Ad primum concedo quibus communicamus viuis posse communicare defunctis in eadem re, scilicet in diuersa. Vnde cum non communicemus viuis in sepultura Ecclesiastica, sed solum in diuinis officijs, inferitur cum ipsis defunctis solum in officijs communicare posse. Ad secundum nego Ecclesiasticam sepulturam prohiberi ratione diuinorum officiorum tantum; siquidem verè ratione sui prohibetur. Ad tertium concedo priuilegium *ditto cap. alma* late interpretandum esse, sed non vltra verborum proprietatem, cum autem ibi illud priuilegium solum sit de officijs diuinis, non verò de Sacramentis, & Ecclesiastica sepultura, efficitur sola officia diuina non Sacramenta, neque Ecclesiasticam sepulturam permitti.

Ex his efficitur laicum habentem priuilegium assistendi effectus diuinis tempore interdicti, recipiendi sacramenta, ex vi huius priuilegij tantum non posse in loco facti interdicto sepeliri. Sicuti Suar. Coninch. Vgolin. Hurtado, & alij *locis allegatis* docent, tamen contrarium laicis inconsequenter docuit Auila *suprà*, dub. 4. Concedo tamen, si priuilegium alicui concederetur sub hac generalitate, vt ad diuina admittatur, posse ex vi illius Ecclesiasticæ sepulture tradi, quia ex illa generali concessione videntur omnes effectus interdicti suspendi. Argum. *cap. si sentent. excommunicat. in 6. Vt bene aduertit Suar. disp. 3. §. 1. num. 16.*

Hucusque de interdicto generali locali sermone fecimus. Etsi de interdicto locali speciali loquamur, nemini est dubium Ecclesiasticam sepulturam ibi prohiberi. Solum est dubium, An exceptio, & priuilegium prædictum clericis concessum extendatur ad interdictum hoc locale speciale? Qua in re Innocent. in *cap. fin. de excessib. prelator.* & Ioan. Andreas *cap. quod in te de penitent. & remissionib.* & Summa Aftenf. 2. §. lib. 7. tit. 16. art. 3. in initio negatiuam partem tenent, ducti ex eo quod in *ditto cap. quod in te*, vbi sepultura Ecclesiasticis decedentibus conceditur, sermo sit de interdicto locali generali. Non igitur extendi debet hæc concessio ad locale speciale interdictum.

Communior tamen sententia affirmat clericum in ea Ecclesia sepeliri posse, si illi iuncti Ecclesia sit, nam esto expediens sit, vt in Ecclesia non interdicta si commodè fieri possit, sepeliatur, nulla tamen est obligatio, cum nullibi inueniatur clericus à sepultura loci specialiter interdicti exclusus. Nam Textus in *ditto cap. quod in te*, mentionem faciens interdicti generalis, speciale non exclusit, & illa mentio facta est, quia interdictum generale est frequentius, non vt dispositionem restringeret. Sicuti tradit Panormit. in *ditto cap. quod in te*, num. 10. Syluest. *verbo interdictum*, §. num. 10. Couarr. *cap. alma*, 2. p. 8. §. 2. num. 7. Henric. *lib. 1. §. cap. 4. num. 4.* Sayrus *lib. 5. cap. 8. §. 12.*

Si verò Clerici alieni sint grauior est dubitatio, an in loco specialiter interdicto sepeliri possint? Negant Panormit. Syluest. Couarru. Henric. *locis allegatis*, nam cum habeant Ecclesias non interdictas, quibus sepeliri possint, non debet Ecclesia interdicta illis concedi. Hæc tamen ratio solum probat conuenientiam non obligationem, ideòque probabilis existimo sepeliri in ea Ecclesia posse, quod docuit Hostiens. in *cap. fin. de excessib. prelator.* Paludan. *in 4. d. 18. q. 8. in art. 2. princip. conclus. 10.* Sayrus *lib. 5. cap. 8. num. 13.* Suar. *disp. 3. §. 1. num. 4.* Auila *5. p. de censur. disp. 4. §. 1. dub. 2. vers. secundò notandum.* Moneor, quia nullus textus concessam clericis sepulturam tempore interdicti localis restringit ad propriam Ecclesiam. Item ex eo quod clericis in *ditto cap. alma* concessum sit diuina celebrare *superiori*, §. statim tam Clericos illius Ecclesiæ, quam alienos admitti posse. Ergo eadem ratione ex concessione sepulturæ clericis facta, omnes indifferenter admitti poterunt, quia ratio concessionis eadem in omnibus est, scilicet clericalis ordo. Præterquam quod plures essent clerici ab Ecclesiastica sepultura excludendi, cum plures adint nulli speciali Ecclesiæ ascripti.

Illud verò est certum Clericos in Ecclesia specialiter interdicta sepeliendos esse abique officio Missæ, & abique cantu, & pulsatione campanarum, quia ita præscribitur in *ditto cap. quod in te*. Neque per concessionem *cap. alma mater* est aliquid mutatum, cum concessio *cap. alma* non de interdicto speciali, sed generali loquatur. Sicuti notatur Paludan. *ditto conclus. 10.* Couarru. §. 2. num. 2. *vers. clericis.* Henric. *cap. 4. num. 4.* Sayr. *lib. 5. cap. 8. num. 14.*

Porro si loquamur de interdicto personali, si hoc speciale sit constat interdictum priuatum esse Ecclesiastica sepultura. *Cap. Episcopus de Priuilegijs in 6. & Clement. 1. de sepulturis.* Et idem est, si causam culpabilem interdicto dederit, quia (vt sæpè dixi) hic habetur vt personaliter interdictus, neque in hac parte alicui etiam clerico fauor vllus conceditur. Debet tamen esse denunciatus, nam post Extrauag. *ad euitanda scandala*, nemini est neganda sepultura Ecclesiastica ex vi alicuius censuræ, vel sententiæ, nisi prius fuerit ea censura, vel sententia denunciata. Vti colligitur ex ipsa Extrauag. & ex *cap. vt priuilegia de Priuilegijs.* & *cap. Episcoporum eodem tit. in 6.* Et tradit Suar. *disp. 3. §. 1. num. 2. & disp. 3. §. 1. num. 3.* Coninch. *disp. 17. dub. 2. num. 62.* Paul. Layman. *lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 2. in fine. num. 4.* Si verò generale interdictum sit, eadem ratione priuantur interdicti Ecclesiastica sepultura, quia hic est effectus proprius interdicti absolute laici. Neque opus est, vt singuli communitaliter interdicti denunciarentur, quia hoc ferè est impossibile. Satis namque est, vt ipsa communitas quæ interdicatur denunciata sit, ex eo enim reliqui qui partes sunt illius communitaliter denunciati censentur, vt bene notatur Suar. *disp. 3. §. 1. num. 3.* Coninch. *disp. 17. dub. 2. num. 56.* Auila *5. p. disp. 5. dub. 1. §. 1. sed est aduertendum.* Paul. Layman. *lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 2. in fine.* Tamen non improbabiler contrarium sentiat Saa, *verbo interdictum, num. 3.* Nauarr. *cap. 27. n. 187.*

Nominatim denunciatus interdictus si decedat abque absolutione, & nullum contritionis signum dedisse confiteri, neque illius vlla sit probabilis opinio, extra locum sacrum sepeliendus est. At si constat signa contritionis exhibuisse, vel saltem attenta conditione personæ, probabilis suspicio sit quod non esset decessurus absque penitentia, poterit præstita indirecta absolutione ab interdicto Ecclesiasticæ sepulture tradi. Sicuti tradunt alijs relatis Sayrus *lib. 5. capite 8. num. 22.* Eman. Rodrig. in *explicitat. Bulla. §. 5. num. 11.* Auila *5. p. disp. 4. §. 1. dub. 1. in fine.*

Tandem si interdictum sit solum ab ingressu Ecclesiæ, & ante mortem penituerit etiam absolutus non sit, probabilis existimo nulla præstita absolutione posse Ecclesiasticæ sepulture tradi; quia hoc interdictum videtur appositum, quousque penitentia exhibeatur. Argum. *cap. is cui de sentent. excommunicat. in 6.* ibi *is cui est Ecclesia interdictus ingressus si durante interdicto decedat, non debet in Ecclesia, vel cimiterio Ecclesiastico nisi penituerit sepeliri.* Ergo penitentia posita, vt pote conditione impleta sepeliri debet, neque absolutione ibi expostulatur. Sicuti notauit Sayrus *lib. 4. cap. 9. num. 18. in fine.*

§. IV.

De quarto effectu interdicti, qui est ab ingressu Ecclesie exclusio.

- 1 Interdictum priuat Ecclesia ingressu sententia hominis sup-
posta.
- 2 Que continentur sub hoc effectu.
- 3 In cæmeterio potest hic interdictus diuina celebrare, & audi-
re, tamen si aliqui contrarium censent.
- 4 Non potest Diaconus, cui est Ecclesia ingressus interdictus, ex-
tra Ecclesiam postius Euangelium cantare, vel Missam
audire.
- 5 Potest hic interdictus Ecclesiam ingredi, & ibi preces funde-
re, cum non celebrantur diuina.
- 6 Plures censent ex vi huius interdicti te prohibitum esse Sa-
cramenta in Ecclesia recipere.
- 7 Probabilis est oppositum.
- 8 Satisfit fundamentum contrarium.
- 9 Privilegium concessum pro illis quatuor festiuitatibus, exten-
ditur ad hoc interdictum.

Hoc esse interdicti effectum decidit textus in *cap. sa-
cro de sentent. excommunicat. & in cap. si cui eodem tit.
in 6.* aliquando tamen hic effectus suspensioni tribuitur, vt in
dicto cap. si cui. & cap. cum medicinalis eodem tit. & lib. Sicuti
notatur Sayr. lib. 4. thesauri, cap. 7. num. 11. Requirit tamen
hic effectus specialem sententiam, quia non est annexus in-
terdicto absolute, sed est quasi nouum interdictum.

Effectus huius interdicti sunt priuatio, & exclusio ab exer-
cicio Ordinis sacri in Ecclesia, & a sepultura in ipsa. cuiusque
cæmeterio. Vt habetur expressè in *dicto cap. si cui. de sentent.
excommunicat. in 6.* Item ab auditione diuinorum officio-
rum in eadem Ecclesia ex *cap. presentis 5. q. 2. & ex d. cap. si cui.*
Nomine Ecclesia venit quodlibet templum autoritate Episcopi
deputatum ad sacra peragenda. *Cap. penult. de immunit.
Ecclesiar.* Priuatus ergo ab ingressu Ecclesie non potest Ordinem
sacrum in Ecclesia exercere, neque ibi diuina officia audi-
re: extra Ecclesiam tamen in oratorio priuato, aut in agro
optime potest prædicta munia exercere; quia illa non est
priuatio absoluta, sed limitata, scilicet in loco illo, vt ex
communi tradunt Syluest. *verbo interdictum 6. q. 5. & verbo
suspensio num. 5.* Nauarr. *cap. 27. num. 17. 5.* Couarru. *cap. alma
2. p. 8. r. num. 3.* Suar. *disp. 3. 5. sect. 4. num. 6.* Auila *5. p. disp. 4.
sect. 3. dub. 5. concl. 4.* Sayr. *lib. 4. cap. 7. a num. 16. & lib. 5. cap. 9.
a num. 22.* Bonac. *disp. 5. p. 5. num. 11.* Paul. Layman. *lib. 1. sum.
tract. 5. par. 4. cap. 1. circa finem.*

Quæstio tamen nonnulla est an in cæmeterio possit hic
interdictus diuina celebrare, & audire; Negat Paludan. *in 4.
d. 18. quæst. 7. art. 3. concl. 2.* fauet Glossa *in dicto c. si cui. verbo
cæmeterio de sentent. excommunicat. in 6.* Et probari potest, quia
sepultura in cæmeterio huic interdicto prohibetur. Ergo
etiam censenda est prohibitio celebratio, & auditi diuino-
rum. Deinde si cæmeterium contiguum Ecclesie sit sub Ec-
clesia videtur comprehensum. Argum. *cap. si ciuitas de sentent.
excommunicat. in 6.* vbi interdicta Ecclesie cæmeterium illi
contiguum censetur interdictum. Tum quia accessorium se-
quitur naturam principalis. Tum quia vilipenderetur inter-
dictum Ecclesie si cæmeterium liberum esset.

Dicendum tamen est hunc interdictum posse in cæmeterio
diuina celebrare, & audire, non tamen sepeliri. Vti colligitur
ex Glossa *d. cap. si cui. verbo in ea.* Ancharran. *num. 1.* Geminiano
m. 4. Nauarr. *cap. 27. num. 170.* Couarru. *cap. alma 2. p.
5. r. num. 3.* Vgolino *tab. 5. cap. 16. 6. 3. num. 2.* Sayro *lib. 4. cap. 7.
num. 16. & lib. 5. cap. 9. num. 22. & 23.* Suar. *disp. 3. 5. sect. 4. a
num. 12.* Filliuc. *tract. 18. num. 103.* Bonac. *r. i. disp. 5. punct. 5.
n. 11.* Et probatur ex *sup. cap. si cui.* vbi Pontifex loquens de
sepultura dixit huic interdicto prohibitam esse tam in Eccle-
sia, quam in cæmeterio: at cum de diuinis officiis loqueretur
solum Ecclesiam expressit subdens ibi celebrantem fieri irre-
gularem. Ergo satis indicauit officia diuina in cæmeterio non
esse huic interdicto prohibita.

Neque obstat ratio in contrarium adducta, accessorium
enim sequitur naturam principalis in fauorabilibus, sed non
in odiosis. Quod si in *cap. si ciuitas*, sub interdicto Ecclesie
cæmeterium contiguum comprehendatur, nõ est quia cæmeterium
Ecclesie sit accessorium, sed ne Ecclesie interdictum
illudatur, quod in presenti non procedit, quia hoc interdictum
non afficit Ecclesiam, sed personam in ordine ad Ecclesiam,
ideoque est cæmeterium accessorium sit Ecclesie, quia tamen
non est accessorium persone in ordine ad Ecclesiam interdic-
tus, ex interdicto ab ingressu Ecclesie non inferitur à cæmeterio
esse interdictum.

Sed an Sacerdote in Ecclesia celebrante possit diaconus
cui Ecclesie ingressus est interdictus extra Ecclesiam Euan-
gelium canere, vel Missam audire? Affirmant Henric. *lib. 13.
cap. 43. num. 4.* Auila *disp. 4. dub. 5. ante sextam conclusionem,*

quia hic non in Ecclesia, sed extra diuina audit, & ministrat.
Sed contrarium est commune, & quantum actiue ad eantem
Euangelij omnino tenendum, eo quod illa ministratio vni-
cam cum sacrificare in Ecclesia actionem constituit, & mor-
raliter censetur in Ecclesia fieri. Præterea huic interdicto non
prohibetur (vt dicemus) materialis ingressus in Ecclesiam,
sed formalis scilicet ne diuinorum que in Ecclesia fiunt
particeps sit. Atque ita docent Geminian. *in dicto cap. si cui.
n. 7.* Antonin. *3. p. tit. 2. 6. cap. 2. §. 2.* Syluest. *verbo interdictum 6.
q. 6.* Vgolin. *tab. 3. cap. 16. §. 2. num. 2.* Sayrus *lib. 5. cap. 9. num.
20.* Suar. *disp. 3. 5. sect. 4. num. 7. & 8.* Filliuc. *tract. 18. n. 104.*
Bonac. *disp. 5. punct. 5. num. 11. in fine, & alij.*

Sed an tempore quo non celebrantur diuina possit hic in-
terdictus Ecclesiam ingredi, ibique preces fundere? Non sa-
tis constat: nam Calderin. *tract. de interdicto, membr. 2. cap.
sed queritur.* Panormic. *in cap. cum Ecclesia num. 4. de immunit.
Ecclesiar. Paul. Tulfus de visitat. & regimine Eccles. cap. 12. n. 7.*
Vgolin. *tab. 5. cap. 16. §. 1.* Suar. *disp. 3. 5. sect. 4. num. 23.* Filliuc.
tract. 18. num. 107. Alterius de interdicto, *disp. 7. cap. 2. §. 4.* al-
ferunt simplicem Ecclesie ingressum prohiberi directè ex vi
huius interdicti, diuinorum vero celebratio, & auditi in con-
sequentiâ. Ducuntur ex *cap. laetorem. 3. q. 2.* vbi euidam mat-
ricidæ prohibetur Ecclesie ingressus per anuum integrum, &
subditur, vt ante fores Ecclesie, stans, orans, & deprecans Deum
perseueret. Ergo nequit intra Ecclesiam orare, & Deum de-
precari.

Cæmeterium est hæc sententia spectato verborum rigore
esse videtur; at arenta intentione Ecclesie. vtiorem enim
sistimo quæ affirmat interdicto ab Ecclesie ingressu non pro-
hiberi Ecclesiam ingredi cum diuina non peragantur. Quod
docuit Innocent. *in cap. sacro verbo ingressum De sentent. ex-
communicat. N. quart. cap. 27. num. 170.* Couarru. *cap. alma 2. p.
5. r. n. 3. vers. poterit.* Costia *cap. si cui. num. 7. de sentent. ex-
communicat. in 6.* Sayrus *lib. 4. cap. 7. num. 15. & lib. 5. cap. 9.
num. 22.* Auila *5. p. disp. 4. dub. 5. concl. 7.* Paul. Layman. *lib. 1.
tract. 5. par. 4. cap. 1. circa finem.* Bonac. *disp. 5. de interdicto 5.
num. 11.* Ducor, quia templa deputata sunt eo sine præcepto,
vt ibi sacra solemniter peragantur, & populus ad ea audientia
congregetur, ergo ingrediens templum quando nec sacra per-
agantur, neque ea audire potest, non videtur ingredi tem-
plum formaliter, & quare non infligitur esse ac proinde neque
violare præceptum impositum, ne Ecclesiam ingrediantur,
quia intelligi debet de ingressu templi formalis & secun-
dum suam institutionem, seu de ingressu templi publico, &
dum diuina aguntur, vt sic rubore perfusus videns scã com-
muni oratione exclusum delicti penitet.

Neque obstat Textus in *cap. laetorem.* Nam respondet pos-
sumus priuari ibi matricidam, orare, & deprecari Deum in
Ecclesia cum aliis fidelibus quando diuina celebrantur, sed
extra Ecclesiam, vel in Ecclesia cum nulla celebrantur diuina.
Quod aperte constat ex eo quod post primum anuum duobus
sequentibus præcipitur huic matricidæ stare, vel orare in Ec-
clesia inter audientes. Signum igitur est loqui textum de tem-
pore quo diuina fiunt. Præterea in illo textu non sentitur in-
terdictum de quo in presenti, sed præceptum prohibitum in
penam delicti commissi. Adde huic interdicto non esse pro-
hibitum saltem sub graui culpa transire per Ecclesiam, cum
ibi diuina celebrantur, ibique orationem breuem fundere,
quia ex illo transiit dici non potest diuina audire, cum non
per se, & ex proposito ea audiat. Sic docuit Nasare. *cap. 17.
num. 170.* Auila *c. p. disp. 4. dub. 5. conclus. 7.* Bonac. *de interdic-
to disp. 5. p. 5. n. 11.*

Gravior dubitatio est, An ex vi huius interdicti ab ingressu
Ecclesie prohibeatis ad recipiendis in Ecclesia sacramen-
tis? Affirmat Glossa *in cap. presentis 5. q. 2. & cap. de vni-
uerso 12. quæst. 2. & cap. laetorem 33. q. 2.* vbi prohibitio Eccle-
siae ingressu simul prohibetur communicatio. Angel. *verbo sus-
pensio 3. num. 4.* Syluest. *eodem q. 5. circa finem.* Sayrus *lib. 5. cap.
9. num. 21.* Suar. *5. de censur. disp. 3. 5. sect. 4. num. 5. circa finem.*
Conicah. *disp. 17. dub. 2. num. 59.* Paul. Layman. *lib. 1. sum. tract.
5. par. 4. cap. 1. circa finem.* Et probari potest, quia ideo di-
uinus numerus præcedenti huic interdictum priuatum esse Ec-
clesiam ingredi, cum diuina celebrantur; quia Ecclesia
ad id præcipue deputata est, at etiam deputata est ad recep-
tionem sacramentorum, ergo receptio sacramentorum pro-
hibita censeri debet. Deinde receptio sacramentorum quod
nobilis est, quam diuinorum officiorum assistentia, sed in-
terdictus ab ingressu Ecclesie excluditur ab officiorum diu-
norum assistentia. Ergo a fortiori excludendus est à sacra-
mentorum receptione.

Nihilominus est hæc sententia sit satis probabilis, proba-
biliorero credo spectato iuris rigore quæ asserit interdicto
ab Ecclesie ingressu non esse prohibitum sacramenta in Ec-
clesia recipere. Sicuti docuit Henric. *lib. 13. cap. 32. num. 2.*
Auila *5. p. de censur. disp. 4. dub. 5. conclus. 6.* Bonac. *disp. 5. de
interdic. p. 5. n. 12.* Ducor, quia penæ extendendæ non sunt
absq; manifesto textu, vel ratione, at nullus est textus, ex quo
colligatur huic interdicto prohibitam esse sacramentorum

PUNCTUM V.

Quod peccatum sit violatio interdicti?

- 1 Clericus violans interdictum suae personale; sine locale ministrando Sacramentum, peccat mortaliter. Idem est ex se quoad officia divina.
- 2 Ex levitate materia peccatum veniale in officiis divinis esse potest.
- 3 Ex exercitio Ordinum minorum vix Clericus committere peccatum mortale potest.
- 4 Laici recipientes Sacramentum; mortale peccatum committunt.
- 5 Enumerantur casus in quibus ob assistentiam divinis officiis peccatum mortale laici committunt.
- 6 Aliqui censent seculo Ecclesiae committunt, violentia, & fraude nullum committere peccatum in casu, divinis in loco interdicto assistentes.
- 7 Certum est peccatum aliquod esse, & probabilius esse mortale.
- 8 Duplex conditio necessaria est pro obligatione cuiuslibet interdicti.

Loqui possumus de Clericis, & de laicis. Clericus violans interdictum suae personale, sine locale ministrando Sacramentum, vel illud recipiendo, peccat mortaliter, quia contra prohibitionem Ecclesiasticam in re gravi delinquit, neque huic conclusioni aliquis est qui contradicat. Quoad officia vero divina in loco interdicto dubius est Caetan. verbo interdicti violatio. Sed reliqui omnes Doctores constanter affirmant ex se & ex suo genere, peccatum mortale esse violationem interdicti cuiuscunque sine localis, sine personalis. Quare Clericus interdictus divinis assistens, vel in loco interdicto officia divina celebrans aliter quam permissum est, peccatum mortale committit, nisi ex parvitate materiae, vel ignorantia excusetur. Vti docuit ex communi sententia Toler. lib. 1. cap. 20. Sayr. lib. 5. thesauri, cap. 14. num. 5. Suar. disp. 34. sect. 4. a num. 10. Coninch. disp. 17. dub. 3. a num. 64. Bonac. de interdicto, disp. 5. pun. 7. num. 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 3. num. 1. Gaspar Hurtado de interd. diff. 10. num. 32.

Dixi ex se, & ex suo genere, nam ex levitate materiae saepe veniale peccatum esse potest. Si enim parti officii divini arbitrio prudentis non notabili clericus interdictus assistat, vel illam recitet in loco interdicto absque moderatione praescripta in cap. alma mater, non mortale, sed veniale peccatum committit, vti relati Doctores advertunt. Quare inquit Suar. dicta sect. 4. num. 13. si Sacerdos celebrans in loco interdicto ostium apertum esse permittat, dum cantatur Evangelium, vel sit offertorium, vel post communionem orationes recitentur, non mortaliter, sed venialiter tantum peccat. Quia imo addit, si casu contingat ostium ab ingredientibus apertum relinqui, non teneri Sacerdotem celebrantem illicdistere, donec claudatur, quia non licet ita facile sacrum misterium intermittere, tamen interim dum ostium clauditur Epistola, aut Evangelium dicatur: satis est cauere ne nimia sit dilatio. Quod si oportuerit signo aliquo admonere loci & temporis opportunitas, & decencia servetur.

Ex exercitio autem minorum ordinum vix unquam clericus committere mortale potest, quia horum ordinum ministratio, & officia exercentur a clericis tanquam propria ordinis, sed qualiter ab aliis laicis exerceri possunt. Sicuti tradit Suar. dicta disputat. 34. sect. 4. num. 9. Aulla 5. p. disputat. 5. dub. 2. §. notandum. Bonac. de interdicto, disput. 5. p. 7. numero 4. vers. dixi.

Quoad laicos atinet dubium esse non potest peccatum grave committere, si interdicti aliquod Sacramentum sibi prohibuit recipiant, quia directè ab eorum receptione vi personalis interdicti excludantur, & cum materia gravis sit non est vnde à peccato mortali excusetur. Idem est si in loco interdicto illud recipiant. Quia eo ipso quo Sacerdotibus prohibita est illius Sacramenti ministratio, consequenter laicis prohibetur eius receptio. Praeterquam quod nullus recipere Sacramentum potest, quin illius ministracionem virtualiter perat, & ad ipsum cooperetur. Ergo ex hac parte excusari illa actio à mortali nequit. Sicuti tradit Suar. disput. 34. sect. 2. numero 6. & disput. 34. sect. 5. num. 9. Coninch. disp. 17. dub. 3. in fine num. 69. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 3. num. 2. conclus. 2. Gaspar Hurtado, de interd. difficult. 10. in fine num. 32.

Si vero de assistentia divinis loquamur, sunt aliquot casus, in quibus omnes ferè Doctores damnant laicum peccati mortalis. Primo, si compellant clericum in loco interdicto publice, & solemniter celebrare. Secundo si pullatis campanis, vel publico praeconio praesumant convocare populum ad audienda divina in loco interdicto. Tertio si praesumant impedire, ne excommunicati, vel interdicti notifi-

Q 3

receptionem; quin potius ex cap. sacro de sentent. excommunicat. & cap. 15. cui eodem tit. in 6. & aliis non leviter inferuntur censuram esse, siquidem solum ibi enumeratur prohibitam huic interdicto esse divinum celebrationem, & auditionem, & sepulturam. Ergo cum nulla de Sacramentorum receptione mentio facta sit, intelligi debet permissa. Praeterea id ipsum colligitur ex dicto cap. De viro nefando. & cap. latorem, ubi post interdictum latum communio specialiter prohibetur.

Neque obstat fundamentum oppositum, fateor enim Ecclesiam deputatam esse ad Sacramenta ministranda, & recipienda; ex interdicto autem ab ingressu Ecclesiae non prohibetur omnibus, ad quae Ecclesia deputatur, sed illis tantum, quae ex aliquo textu colliguntur, cum vero ex nullo colligatur Sacramentorum receptionem prohiberi, asserendum non est. Neque refert hanc receptionem graviolem, & excellentiorem esse divinum officiorum assistentiam, quia inde non probatur prohibitam esse, sed ad summum prohiberi debuisse. Praeterquam quod illa receptio est, excellentior sit non est ita frequens, ac ministratio divinorum, illorumque assistentia.

Potro privilegium concessum pro illis quatuor festivitibus, in quibus in cap. alma mater, permittitur interdicti interesse divinis, ad interdictos ab Ecclesiae ingressu extenditur. Sicuti notavit var. disp. 35. sect. 2. num. 5. in fine, siquidem interdicti ab Ecclesiae ingressu non efficacius excludantur à divinis officiis, quam absolute interdicti.

§. V.

De aliis effectibus qui solent interdicto attribui.

- 1 Non prius iurisdictione.
- 2 Neque indulgentiarum consecutione.
- 3 Neque suffragiis Ecclesiae.

Primus enumerari solet privatio iurisdictionis. Circa quem effectum distinguendum est de iurisdictione spirituali, & temporalis, & de iurisdictione fori interioris, & exterioris. Item de interdicto absolute lato, vel lato ab ingressu Ecclesiae. Si loquamur de interdicto absolute lato, nullatenus privatur iurisdictione fori temporalis, sine spirituali, sine fori interioris, sine exterioris excepta iurisdictione, quae in administratione aliquorum sacramentorum, & in officiis divinis exercetur, quia ex nullo textu haec poena interdicto annectitur. Sicuti tradit Nauarr. cap. 27. num. 176. Couarruv. 2. p. cap. alma. §. 1. num. 3. Vgolino. tab. 1. cap. 3. §. 2. Henrici. cap. 43. num. 4. Suar. disp. 35. sect. 4. num. 14. Aulla disp. 4. dub. 5. conclus. 5. Sayrus lib. 5. cap. 6. num. 11. Bonac. de interdicto, disp. 5. punct. 6. num. 1. Vnde interdictus absolute excommunicatur, suspenditur, & ab his censuris absolvi potest, quia haec ad iurisdictionem, & non ad ordinis officium pertinent, & ob eandem rationem potest indulgentias concedere, conferre beneficia, proferre sententias, testamentum condere, & similia, quia nullibi absolute haec interdicto prohibentur. Sicuti notant praedicti Doctores.

Idem dicendum est de interdicto ab Ecclesiae ingressu, solum est differentia, quod hic interdictus privatur omni usu iurisdictionis in Ecclesia exercendo, qui ad Sacramentorum administrationem, officiorumque divinorum pertinet, quia ab his omnibus remouetur, vti constat ex §. praecedenti dictis. At absolute interdictus potest sibi aliqua Sacramenta ministrare, potest enim in foro interiori poenitentes absolvi, quod tamen interdictus ab Ecclesiae ingressu nequit. Argum. cap. sacro de sentent. excommunicat. & ibi Glossa, & cap. cui, eodem tit. lib. 6. docent Doctores relati.

Secundus effectus est indulgentiarum consecutio. De quo effecta breviter dicendum est, ex vi nullius interdicti exclusum esse interdictum ab hac indulgentiarum consecutione, quia nullibi id cauetur. Per accidens tamen impediri potest. Nam si interdictus sit personalis specialis, & causa interdicti non poenitit, impeditur ab indulgentiis consequendis non ex vi interdicti, sed ex peccato mortali in quo perseverat.

Deinde si opera iniuncta ad indulgentias consequendas nequit praestare, quia ex vi interdicti ab eorum executione remouetur, impeditur etiam ab indulgentiarum consecutione, sed hoc impedimentum formaliter non provenit ex interdicto, sed ex eo quod non apponitur conditio operum, sub qua indulgentiae sunt concessae. Sicuti cum Vgolino tradit Sayrus lib. 5. cap. 9. in fine n. 27. Bon. de int. disp. 1. c. 6. p. 6. in fine n. 4.

Tertius effectus esse potest privatio suffragiorum, & honorum Ecclesiae. Sed dicendum est hanc privationem nulli interdicto annecti, quia ex nullo textu colligitur. Quare si ex culpa, & peccato non impediantur interdicti horum bonorum participatione, nequaquam ex vi interdicti ab ea exclusi sunt, sed pro ipsi, sicuti pro aliis fidelibus Ecclesiae preces fundere potest, vti advertit Sayr. lib. 3. thes. cap. 9. n. 26.

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars VI.